SÂMİHA AYVERDİ ANADOLU LİSESİ

2013 - 2014

Sahibi
Zeki Baki Uzun

Yayın Kurulu
Tasarım ve Uygulama

Derginin yapımı
"Yayın İletişim Kulübü"
öğrencileri ve
"Yaratıcı Yazarlık
Yaratıcı Drama"
egzersiz ekibinin
ortak çalışması ile
gerçekleştirilmiştir.

İrtibat
www.samihayverdial@k12.tr
Arpaemini Mah.
Tatlıpınar Cad. No:1
Fatih / İSTANBUL
(0212) 631 23 88

Baskı
Özal Matbaası
Davutpaşa Cad. Emintaş
Kazım Dinçol San. Sit.
No: 81/39
TOPKAPI/ İSTANBUL
Tel :90 212 565 25 99
Fax:90 212 613 84 38

Bu Sayımızda

PROJELERİMİZ BU YIL DA ÖDÜL ALDI 3

TÜBİTAK SERÜVENİMİZ 5

"ALLAH AŞKINA HOCAM, BU OKULDA İNSAN NE ÖĞRENİR?" 6

BAZI ŞEHİRLERİN ÇOK ÖYKÜSÜ VARDIR 9

"KARİYER GÜNLERİ" UFUK TURUNA DÖNÜŞTÜ 10

"SEVGİLİ DOKTOR"U SAHNELEDİK 11

SİZİN İÇİN GİTTİK, TATTIK, YAZDIK 12

"TEKVANDO ÇOK CAZİP GELİYOR" 14

BÜYÜK TÜRKİYE'NİN STRATEJİK GENÇLİK VİZYONU 16

ÖĞRENCİ MECLİSLERİ VE İŞLEVLERİ 21

BİR FİLM BİR KİTAP 24

BİZDEN DİYARLAR'A SEYAHAT 26

BİR ŞEHRE VEDA 27

ENDÜSTRİYEL "FOOTBALL" 28

BEKLEYİŞLER 29

HİPHOP VE KALBİ RİTMİYLE BESLEYEN MÜZİK: RAP 31

EĞİTİM İÇİN HİÇBİR FEDAKÂRLIKTAN KAÇINILAMAZ

Değerli öğretmen arkadaşlarım ve sevgili öğrenciler!

Geleceğe umutla ve güvenle bakan bu eğitim yuvasının, Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi ailesinin bir ferdi olmaktan büyük kıvanç duyduğumu belirtmek istiyorum.

Her zaman vurguladığımız gibi eğitim, çok uzun bir süreçtir. İnsan yaşamının bütününe yayılan ve sonuçları uzun dönemler sonunda ortaya çıkan zorlu bir süreç... Lise dönemi, bu sürecin kısa bir kesitidir. Fakat dinamizmin zirvede olduğu, öğrencinin şahsiyetinin oturmaya başladığı, yetişkin vasıflarının temellerinin atıldığı, en fazla hatırlanan, geleceğe en çok aktarılan bir kesittir.

Bizim amacımız, lise yıllarında bize emanet edilen gençlerimizi Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda, güçlü Türkiye'nin geleceğini oluşturacak nitelikleri kazanmış bireyler olarak yetiştirmektir.

Bizler, öğrencilerimizin kişisel niteliklerini dikkate alarak öğrenmelerini sağlamak; değerlerini yaşayan ve yaşatan, özgüveni yüksek, olaylara çok yönlü ve tarafsız bakabilen, çağının gelişen ihtiyaçlarına cevap verebilecek beceriler kazanmış, çevresi ile iyi ve olumlu iletişim kurabilecek davranışlar benimsemiş bireyler olmalarını temin etmek için varız. Bu misyonu yerine getirmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayız.

Sevgili Öğrenciler!

Kişinin duygu, düşünce ve davranışlarında gelişme ve iyileşmeye yönelik süreçlerin tamamı eğitim olarak tarif edilebilir. Bireyin aldığı eğitim, bilgi birikimi, disiplin, yaşadığı çevre ve bu çevrenin sosyo-ekonomik durumu, yazılı ve görsel basının etkisi, aile ve toplum ilişkileri kişiliğin gelişmesinde belirleyici birer etmendir.

Bireyler küçük yaşta; kıskançlığı, kini, bencilliği, nefreti, iki yüzlülüğü, aç gözlülüğü ya da sevgiyi, dostluğu, sorumluluğu, cesareti, doğru düşünmeyi, barışseverliği ve paylaşmayı bizlerden ve örnek aldığı ya da etkisi altında kaldığı kişilerden öğrenmektedir. Zira, fazilet ırsi değildir.

İnsan eğitimle doğmaz, ama eğitimle yetişir. Bu eğitimi vermekle mükellef olan öğretmenler; gerçek insanlığın tohumlarını eken bir bahçıvan, karşılaşılan problemleri çözmede yardımcı olan tecrübeli bir rehber, dolayısıyla topluma ideal insan olma ufkunu gösteren birer ışıktırlar. Onların vazifesi müfredatın darlığına ve okulun duvarları arasına sıkıştırılamaz. Bu yüzden gelecek nesillerin mimarı olan öğretmen, bir ömür bahar müjdesi bekler gibi öğrencilerinin başarılı olmasını bekler.

Eğitim her şeyden önce daha güzel, daha huzurlu bir dünya içindir.

ZEKİ BAKİ UZUN
OKUL MÜDÜRÜ

PROJELERİMİZ BU YIL DA ÖDÜL ALDI

MARMARA BÖLGE İKİNCİLİĞİ

"Anadolu lisesi öğrencilerinde beden imajı algısının benlik saygısı gelişimindeki etkisi"

"Şiddet Sağlığa Zararlıdır! Hekime Şiddet Neden/Nasıl?"

ZİYA CEM SALIŞ - MİNE KOCA

Tübitak serüvenimiz geçen yıl kasım ayında başladı. Yaptığımız ilk toplantıda 15-20 kişi vardık. Haftalar geçtikçe nüfusumuzda azalmalar başladı. İşin ciddiyeti fark edildikçe elenmeler oldu, son aşamada elimizde 2 proje vardı ve toplamda 4 kişi kalmıştık. En başta ikimiz farklı alanlarda çalışmak istiyorduk. Nimet hocanın ikimizin birlikte çalışırsak daha iyi sonuçlar elde edebileceğimizi fark edip bizi "Ergenler" konusunda bir araya getirmesiyle araştırmalarımıza başladık.

Okulumuzdan mezun olan Yelda İbadi'nin bizi Üsküdar Üniversitesi'ne davet etmesiyle ilk büyük araştırmamızı gerçekleştirdik. Oradaki uzman psikolog ve hocalarla görüşmelerimiz sonucunda "Ergenlik" ile başlayan projemiz "Anadolu Lisesi Öğrencilerinde Beden İmajı Algısının Benlik Saygısı Gelişimindeki Etkisi" şeklinde son halini aldı. Sonrasında çalışmamız için gereken literatür taraması kaynaklarının büyük bir kısmını Üsküdar Üniversitesi'nden elde ettik. Üniversiteden ayrılmamızla başlayan 2 haftalık süreç içerisinde literatürden bilgi toplama kısmını gerçekleştirdik. (Bu süreçte bilgisayar başında uyuyakalan bir Ziya ve 24 saat elinde telefon, Nimet hocayla konuşan bir Mine düşünün)

Konumuzla ilgili tezlerde yer alan anketleri kendi konumuza uyarladıktan sonra izin alma süreci başladı. Bazı anket maddelerinde değişikliğe gitmek zorunda kaldık ve sonunda iznimizi aldık. Anket uygulama aşaması, projenin hazırlık döneminde en eğlendiğimiz kısımdı. Anket sorularını makaraya alanlar mı dersiniz, "Önemli olan, iç güzelliktir" diye notlar bırakanlar mı dersiniz, neler neler... Söylemeden geçmeyelim, anketlerimizi diğer okullarda uygularken Şehremini A.L.'nin müdürü, bize en yakın davranan kişi oldu.

Bu anketlerin bilgisayara geçirilmesi ve analiz edilmesi ise en facia kısımdı. Tüm verilerimiz silindiğinde projenin teslimine yalnızca 6 gün kalmıştı. 6 günde mucizeler yaratarak (gece-gündüz uyumayarak, Nimet hocayı da uyutmayarak ve proje teslim saatinden yarım saat öncesine kadar çalışarak!..) projemizi tamamladık. Başvuru yapıldıktan sonra bir "ooh!" çekişimiz vardı ki, görmemeniz daha iyi.

3 hafta içerisinde (projemizin varlığını bile unutmuşken) İTÜ'de sergiye davet edildiğimizi öğrendik. Sergiye

hazırlık için ayrılan bir hafta nasıl geçti, anlayamadık. Ve sonunda sergi haftası geldi. Bildiğiniz muhteşemdi!..

Sergiye gelen insanlara projemizi anlatıyorduk. Projemizi dinleyenler bize "Çok başarılı bir proje, başarılar" dedikçe daha iyi hissediyorduk. *(Bu sırada sunumu yapan Minelerimiz ve de soğukkanlılıkla "doğru şeyler "anlatan Ziyalarımıza kavuştuk. Şunu da belirtmeliyiz ki; bizim yarıştığımız psikoloji dalındaki diğer yarışmacılarla bildiğiniz Game Of Trones'u yaşadık. Biz onlarla konuşmak, tanışmak, onların konularını anlatmalarını istiyorduk ama niyeyse onlar bizden köşe bucak kaçıyorlardı.:)* Sergide projemizi anlatmak, insanlardan olumlu tepkiler almak, yeni arkadaşlar edinip sergiyi gezmek paha biçilemezdi. Son güne kadar gelmeyen ve de bizi diken üstünde tutan jürimize rağmen paha biçilemezdi.

Jürimiz son gün geldi ve ilk olarak standlarımızı gezdiler, verdikleri ilk izlenimler işimizin zor olacağı yönündeydi ve devam eden olaylar hiç iç açıcı değildi. Jürinin yanından çıkan gruplar jürinin onları çok sıkıştırdığını söylüyorlardı. Hatta bir grup, odadan ağlayarak çıktı, heyecanımız giderek artıyordu. Jüri bizi çağırdığında gayet güler yüzlüydü bize karşı, hatta anlatımımız sırasında espriler de yapıldı. Ancak sunum sırasında jüri bir açığımızı fark etti. "Kaç kardeşsiniz?" sorusunu sormuştuk; ancak çalışmamızda hiç yer vermemiştik, jüri neden böyle bir bilgi istediğimizi de bize sordu. O anda Ziya amacımız aslında ailede öğrencinin ekonomik durumu yani öğrenci başına düşen… (Jürinin harçlık demesiyle kelimeyi kapan Ziya) evet öğrenci başına ne kadar harçlık düşüyor, onu öğrenmek istemiştik diye bir kurtarma gerçekleştirdi. Jüriyle olan görüşmemiz güzel bir şekilde sona erdi. Hatta jüriden "Projeniz başlı başına bir tez olabilecek bir çalışma" cümlesini de kaptık.

Ertesi gün İTÜ'deki ödül töreninde Marmara bölge 2.si olduğumuzu öğrendik, gayet sevinçliydik. Böyle bir başarı kazanmamızı sağlayan Nimet hocaya bir kez daha teşekkür ederiz. Hepinizin böyle bir deneyim yaşamasını gönülden isteriz.

4

ECEM NUR YILDIZCAN

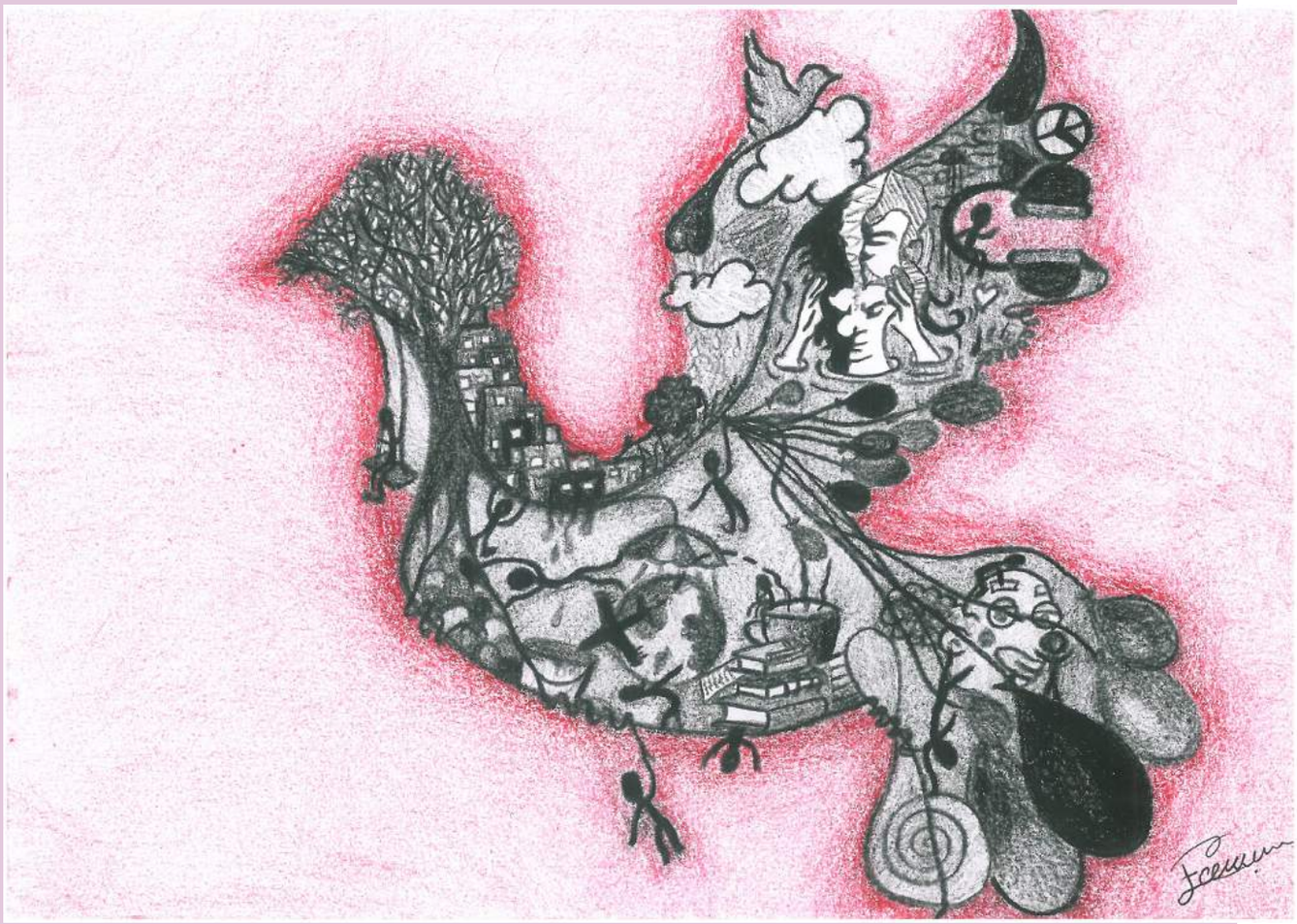

TÜBİTAK Serüvenimiz

ŞEYMA AYDIN - AMİNE KALKAN

Her yıl düzenlenen Tübitak Araştırma Projeleri Yarışması'na bu yıl da katıldık. Sosyoloji dalında okulumuzu temsil ettiğimiz Projemizin konusunu seçerken gündemdeki olayları takip ettik ve "Hekime Şiddet" olgusuna değinmek istedik. Hekime şiddetin son dönemlerde hızla artan ve ölüm gibi ciddi boyutlara ulaşan sosyal bir sorun haline gelmiş olduğunu gördük. Konunun belirlenmesinden sonraki süreç o kadar hızlı gelişti ki projeye başlamadan önceki kaygılarımız boşa çıktı ve projemizi benimsedikçe bu işten keyif alır hale geldik.

Veri toplama aşaması bizim için çok sıkıntılıydı. Sınırlı sayıda veriye ulaşmamız hevesimizi kırsa da bize her açıdan destek olan ve yön veren öğretmenimiz **Nimet Kılıç** sayesinde bu ufak sorunun da üstesinden geldik ve projemizin temel hatlarını oluşturmuş olduk.

Projemize yön veren bölüm ise anket aşamasıydı. Anketimizi yoğun çalışma saatlerine sahip olan hekimlere yapmak istememiz anket sayımızı sınırlandırdı. Fatih ilçesi genelinde dört hastanede 92 hekime ulaşabildik ve amacımız doğrultusunda sorduğumuz sorular sayesinde hipotezlerimize uygun sonuçlar elde ettik. Anketimiz uzman bir istatistikçi tarafından ***"spss for windows analizi"*** ile değerlendirildi. Aynı zamanda, bilgi ve deneyimlerinden yararlanmak üzere **İstanbul Tabipler Odası** yönetim kurulu üyesi **Emel Atik** ile bir görüşme yaptık.

Elde ettiğimiz bulguları, anket sonuçlarını, Emel Atik ile yaptığımız görüşmeyi ve yorumlarımızı bir araya getirerek proje dosyamızı hazırladık.

Projemizden duyduğumuz ilk gurur, bölge sergisine hak kazanmamız oldu. Bölge sergisine hazırlık süreci hızlı ve yoğun oldu. Sergide kullanacağımız stand için afişimizi, genel proje özetinden ve görsellerimizden yararlanarak hazırladık. El broşürlerimizi ve diğer ufak afişlerimizi hazırladıktan sonra tüm ilgi ve dikkatimizi sunumumuza çevirdik. Gerek evde bireysel çalışmalarla gerek grup çalışmalarıyla, gerekse de öğretmenlerimizin gözetiminde çalışmalar yaparak sunuma hazır hale geldik.

> ***"Sergilenmeye değer bir proje üretmiş olmak, çok güzel bir duygu***

Sergi haftası ise projemizin en eğlenceli kısmıydı. Oradaki atmosfer ve orada olmaktan duyduğumuz haz, paha biçilemez düzeydeydi. Birbirinden güzel projeler gördük ve birbirinden değerli insanlarla tanıştık. Sergide bulunduğumuz süre zarfında kazandığımız deneyimleri ve güzellikleri anlatmak ise hiç mümkün değil. Açıkçası İTÜ kampüsünde olmak bile o kadar heyecan vericiydi ki, sergilenmeye değer bir proje üretmiş olmak, kendimize olan güvenimizi artırdı. Bir kez daha orada olmak ve bir kez daha o duyguları tatma fikri, ikimizin de hayır diyemeyeceği tek şey.

Sonuç olarak söyleyeceğimiz şey şu ki: Siz de bu yarışmaya katılmalı ve Sâmiha Ayverdili olarak okulumuzu temsil etme gururunu yaşamalısınız.

Öncelikle bize yol gösteren ve danışmanlık yapan Nimet Kılıç'a, afişimizde ve broşürümüzde emeği geçen Emin Safa Tok'a, destek ve ilgisini eksik etmeyen ailelerimize, bizi ziyaret eden ve moral veren arkadaşlarımıza, maddi ve manevi her türlü desteğini eksik etmeyen okul müdürümüze sonsuz teşekkürler...

“ALLAH AŞKINA HOCAM, BU OKULDA İNSAN NE ÖĞRENİR?”

E. SEVAL YARDIM
Türk Edebiyatı Öğretmeni
Okul Müdür Yard.

Hababam sınıfı filminin bazı sahnelerini hiç sevemedim. Ama bir sahnesi var ki, onu gerçekten çok ama çok önemli buluyorum. Serinin Hababam Sınıfı Tatilde filminde Hababam, izci kampındadır. Başlarına gelen türlü maceradan sonra Mahmut Hoca, kampa gelir. Ateşin başında yemek için toplanılır ve şu unutulmaz konuşma gerçekleşir:

Mahmut Hoca: Bakıyorum hayatınızdan pek memnun görünmüyorsunuz?

Tulum Hayri: Bu da hayat mı hocam?

Güdük Necmi: Perişan olduk.

İnek Şaban: Savaşa gönderseydiniz daha iyiydi.

Mahmut Hoca: Demek bu kamp hayatından hiç ders almadınız.

Tulum Hayri: Ders okulda olur hocam.

Mahmut Hoca: Burası da okul çocuklar.

İnek Şaban: Böyle okul mu olurmuş, Mahmut Hoca?

Mahmut Hoca: Olur. Okul sadece dört yanı duvarla çevrili, tepesinde dam olan yer değildir. Okul her yerdir. Sırasında bir orman, sırasında dağ başı. Öğrenmenin, bilginin var olduğu her yer okuldur.

Tulum Hayri: Allah aşkına hocam, bu okulda insan ne öğrenir?

Mahmut Hoca: Yaşamayı, mücadele etmeyi, doğa ile savaşmayı öğrenirsiniz. Bilgili olmayı, en önemlisi kendinize karşı saygıyı öğrenirsiniz. Bu saydıklarım eğer bir okulda yoksa, orada sadece bir taş yığını vardır.

Biz Ayverdililer, okulu “dört yanı duvarla çevrili, tepesinde dam olan yer” olarak anlamıyoruz. “Öğrenmenin, bilginin var olduğu her yer”, bizim için okul. Sosyal faaliyetlerin öğrencilerimize “yaşamayı, mücadele etmeyi, hayatı, bilgili olmayı, en önemlisi kendilerine karşı saygıyı öğreteceğini” biliyoruz. İşte tam da bu sebeple imkânlarımız el verdiği ölçüde, hatta çoğu zaman imkânlarımızı zorlayarak pek çok sosyal, kültürel etkinlik düzenliyoruz.

Festivallerimiz, kültür edebiyat kulübümüzün dokuzuncusunu gerçekleştirdiği **Sâmiha Ayverdi Anma Günleri**, Mayıs ayında altıncısı düzenlenecek olan ve artık İstanbul’da bir marka haline gelen **Kitaplar Dile Geldi** Yarışmamız, 5. sayısı yayınlanacak olan okul dergimiz **Sarmaşık**, öğrencilerimizin bir birlik beraberlik ruhu sergiledikleri Kutlu Doğum programlarımız, her yıl büyük bir heyecanla sahnelediğimiz tiyatrolarımız, TÜBİTAK, USOBO proje yarışmalarındaki başarılarımız, kariyer günlerimiz, KASDAV müzik yarışmasına azimle şevkle hazırlanmalarımız, futbol turnuvalarımız, felsefe kulübümüzün düzenlediği sinema gösterimlerimiz, okuma günlerimiz, Balkanlar, Çanakkale, Bursa gezilerimiz, 5 yıldır gerçekleştirilen yurtdışı öğrenci değişim programlarımız... Bütün bu faaliyetleri gerçekleştirirken tadını aldığımız “biz” ruhu; “takım” olma zevki, biz Ayverdililer için ayrıca büyük bir önem taşıyor.

Öğrenciler ülkelerini, kültürlerini, yaşadıkları şehirleri, okullarını tanıtıyorlar. Çeşitli atölye programları, dünyaca ünlü müzeler, farklı mekânlar, mangal ve okul partileri derken bir hafta çok çabuk geçiyor.

Okulumuzdaki bu faaliyetlerin içinde en önemlilerinden biri, uluslar arası alanda *Exchange Program* adı ile bilinen öğrenci değişim programımız. Amacı öğrencilerin hem kendi kültürlerine hem de dünyaya bakış açılarını geliştirmek ve değiştirmek olan değişim programı ile öğrencilerimiz çok farklı bir eğitim ortamı ile tanışıyor. Okulumuzda beş yılda yaklaşık 250 öğrenci, değişim programına katıldı. Özellikle Hollanda ile gerçekleştirdiğimiz bu çalışmada, her yıl Aralık ayında Harlem Hageveld College'in misafiri oluyoruz ve bu okulun öğrencileri Nisan ayında okulumuzu ziyaret ediyorlar. Gymnasium Camphusianum Gorinchem diğer ortak okulumuz. Her yıl Ekim ayında İstanbul'da ağırladığımız Gymnasium Camphusianum'a okulumuz yine Nisan ayında bir ziyaret gerçekleştiriyor. Gymnasium Camphusianum koordinatörlüğünde Amerika, Rusya, Almanya, İsveç, Hollanda ve Türkiye'yi temsilen okulumuzun da içinde bulunduğu geniş kapsamlı bir program gerçekleştiriyoruz. Her iki programda da öğrencilerimiz, eşleştikleri öğrencilerin evlerinde kalıyorlar. Aynı öğrenciler,

'Tiyatro, dans, müzik gibi aktivitelerde beraber rol aldık.'

DEFNE YENİOCAK / IŞILAY TEKİNŞEN

"Hollanda değişim programıyla farklı kültürleri ve yaşam tarzlarını tanıyıp öğrenmiş olduk. Bir ailenin evinde kalmak, o kültürle iç içe yaşamamızı sağladı. Bu dokuz gün içerisinde annelerimizin yemeklerini çok özledik, değerini anladık. En çok zorlandığımız konu yemeklerdi. Bunun yanı sıra, çok eğlenceli vakitler geçirdik. Sadece gezmekle kalmayıp Almanya, Hollanda, Rusya ve Amerika değişim programındaki öğrencilerle de iletişim kurduk, spor turnuvasına katıldık ve İngilizce münazara yaptık. Her ne kadar hayatımızda hiç hokey oynamamış olsak da turnuvadaki mücadelemiz görülmeye değerdi. Farklı kültürlere sahip olsak bile tiyatro, dans, müzik gibi aktivitelerde beraber rol aldık. En çok eğlendiğimiz gün, Amsterdam'a gittiğimiz gündü. Öğle ve akşam yemeği yemeden sokaklarda çılgınlar gibi koşturup alışveriş yaptık. Yaptığımız pazarlıklarla da Türklüğümüzü gösterdik..:) Az daha unutuyorduk, Osman hocanın yaptığı barbeküde karnımız doysa da gözlerimiz doymadı, yedikçe yedik. Türkiye'ye dönmemize iki gün kala yapılan okul partisinde geride bıraktığımız sınavların stresini attık. Ayrılma günü gelip çattığında öğrencilerden ve ailelerinden ayrılmamız çok zor oldu. Havaalanında artan eurolarımızı harcamaya çalışmamız da ayrı bir maceraydı. Bize ailemizin eksikliğini hissettirmeyen ve programda çok büyük emekleri geçen Seval hoca, Osman hoca ve Volkan hocaya buradan da teşekkür ediyoruz. Gerçekten çok faydalı ve eğlence dolu dokuz gün geçirdik. Size de böyle bir tecrübe kazanmanızı öneririz."

‘Çok değerli dostluklar’

ASENA İÇLEK

“Bu tür değişim programlarında yabancı dilimizi geliştirmenin yanı sıra farklı kültürleri en doğal ortamında tanıma fırsatı buluyoruz. Ve İstanbul’a yeni tecrübeler kazanmış olarak dönüyoruz. En güzeli de o günlere dair hatırlanacak onca eğlenceli anımız, birbirinden değerli dostluklarımız var.”

İstanbul’da bizim öğrencilerimizin evlerinde kalıyor. İlk gün herkes çok heyecanlı oluyor. Çünkü öğrenciler çıkıp ülkelerini, kültürlerini, yaşadıkları şehirleri, okullarını tanıtıyorlar. Çeşitli atölye programları, dünyaca ünlü müzeler, farklı mekânlar, mangal ve okul partileri derken bir hafta çok çabuk geçiyor. Son gün yapılan sertifika töreni ile program tamamlanıyor. Bu sırada öğretmenler de eğitim, kültür, hayat ve daha pek çok konuda sohbet edip dostluklar geliştiriyorlar. Öğrencilerimiz ailelerle beraber kalarak farklı bir kültür atmosferine ve yaşam tarzına tanıklık etmiş oluyorlar. Bu sürede ailelerle ve arkadaşları ile o kadar sıcak dostluklar kuruyorlar ki, birbirlerinden ayrılmak istemiyorlar.

Bu tatlı anılar öğrencilere ileriki yaşamlarında kültürel ve sosyal hayatta bir adım daha önde olma imkânını veriyor. Girişimcilik duygularını ve dil becerilerini artırıyor. Öğrencilerin güçlüklerle mücadele etme yetenekleri gelişiyor. Kendi ailelerinin, vatanlarının ve kültürlerinin değerini fark ediyorlar. Yeni bir çevre ve arkadaş grubu kurarken iletişim becerilerinde de gözle görülür gelişmeler oluyor. Kendi ayakları üzerinde durmayı ve sorumluluk sahibi olmayı öğrenirken yurtdışı seyahat tecrübesi kazanıyorlar. Farklı ülkelerden yabancı arkadaşlar ediniyorlar, kültürel etkileşim sayesinde vizyonları ve hayata bakış açıları genişliyor. Kendilerine güvenleri artıyor; paylaşma, dayanışma ve birlik duyguları gelişiyor. Yabancı arkadaşları ile ülkelerine döndükten sonra da iletişimde bulunup yabancı dillerini pratikte de geliştirme imkânı buluyorlar. Öğrencilerimiz, İstanbul’a güzel anılarla dönüyorlar. Onların yüzlerindeki mutluluğu görmek, bizleri çok ama çok mutlu ediyor.

Çünkü biz; okulun, dört yanı duvarla çevrili, tepesinde dam olan yer olmadığına inanıyoruz.

Çünkü BİZ AYVERDİLİYİZ!

BAZI ŞEHİRLERİN ÇOK ÖYKÜSÜ VARDIR

Şehirler ve onlara dair öyküler her medeniyetin sosyo-kültürel dinamizminde önemli yer tutar.

Her şehrin bir öyküsü vardır. Bazılarının çok öyküsü vardır. **Çanakkale**'ye de bir öykü biz katalım, öykümüzü anlatalım istedik.

Çanakkale, yakın tarihte tanıklık ettiği acımasız bir savaşın, bu savaşta vatanını savunmak için canını vermiş insanların hüzünlü fedakarlıklarla anıldığı bir anıt şehirdir.

Bizim neredeyse her sene tatillerde gittiğimiz bu güzel şehre bir de okulumuzla gidip, tarih kokan yerlerini rehberimizle gezelim, görelim dedik. Yolculuğumuz gece başladı. Sabah erkenden Çanakkale'deydik. Erken derken, mübalağa yapmak gibi olmasın ama gerçekten çok erkendi. Otobüsü bir benzin istasyonuna çekip havanın aydınlanmasını beklemek zorunda kaldık. Aslında biz dışarıda beklemek zorunda kaldık; çünkü biricik Osman hocamız biz iner inmez koltuğumuza yatıp uyumuş. Sabah biraz daha körken kahvaltımızı yapıp rehberimizle buluştuk. Bigalı Köyü'yle başladığımız turumuzda şehitlikleri, o koca destanın yazıldığı, savaşın geçtiği cepheleri, Conkbayırı ve Arıburnu'nu gezdik, gördük, şahit oldukları savaşı ve askerlerimizin, daha doğrusu insanlarımızın içinde bulunduğu durumu rehberimizden dinledik. O gencecik, vatanını seven, ona sahip çıkan ve uğruna savaşan insanlar için rehberimizin anlattığı ve bizi de çok duygulandıran bir hikaye vardı.

Savaşın çok çetin geçtiği o vahşet günlerinde birçok acı olaya tanıklık etmiş. Savaşın ölüm koktuğu günlerden birinde ağır yara alan ve yaralarını tedavi ettirmeksizin kendisine ağaç dallarından koltuk değneği yaptıran Komutan Şefik savaş alanını dolaşmaya başlar. Defnedilen askerlerin parmaklarının kıpırdadığını görünce sağlık görevlisine şöyle sorar:

"Oğlum onlar daha yaşıyor. Onları neden gömüyorsunuz?"

Görevli: *"Komutanım burası Çanakkale, burada bu kadar..."*

Hatta uğruna türküler yazılmış bu hikayenin.

"Ölmeden mezara koydular beni

Gençliğim eyvah!"

Tabii ki savaş büyük yıkımlara sebep olan bir olay. Rehberimizin anlattığına göre bu yıkımın içinde bile birkaç çiçek varmış. Elbette kurşunların sadece bedenlere işlediği; ruhlara, insanlığa işleyemediği anlar olmuş. Yabancı askerlerle kendi askerlerimizin zaman zaman yardımlaştığı da görülmüş. Fakat savaş kendi doğasında vahşi olduğu için zalimlikler daha baskın çıkmış. Rehberimiz *"Meçhul Asker"* hikayesini anlattığında hepimizin tüyleri diken diken olmuştu. Çanakkale Savaşı'na katılıp gazi olan ve daha sonra Avustralya'da yaşayan Anzak askerinin vefatından sonra küçük torunu dedesinin eşyalarını karıştırmaya başlar, çatı katında bir kutu bulur. Kutudakinin ne olduğunu görünce panikleyerek polise haber verir. Polis gelir ve kutudan çıkan şey herkesi çok şaşırtır. Kutunun içinden Çanakkale'de şehit edilen bir Türk askerinin kesik başı çıkar. Yıllar öncesine ait olmasına rağmen hiçbir şekilde çürümemiş, sanki vücuttan hiç ayrılmamış gibi kalmıştır. Anlatılana göre bu Anzak askeri, Çanakkale'de öldürdüğü bu askerin kafasını kesmiş, mumyalatmış ve hatıra olsun diye saklamıştır. Kesik baş daha sonra Türkiye'ye yollanmış ve şehitlikte diğer askerlerden ayrı bir yere gömülmüştür. Mezarı gördüğümüzde ve hikayeyi duyduğumuzda inanamadık.

Bütün bu mezarlık ziyaretleri bittikten sonra Osman hoca bizi bir köye götürdü. Hepimiz yorgunduk, telefonlarımız kapanmıştı, acıkmıştık. Osman hocamız mangal yapmaya başladı. 1,5 saat kadar sonra yemek yiyebildik, bu arada köpekler tarafından kovalandık, telefonlarımızı para vererek şarja takmak zorunda kaldık ve sonra elektrikler gitti ve en kötüsü büfeden alıp içtiğimiz çayların tadının kötü olmasıydı... Buna rağmen çok eğlendik, otobüse binmeden önce yapmamız gereken şeyler vardı, ama nasıl olsa mola veririz diye yapmamıştık. Mola vermedik. Otobüste yerimizde duramadığımız için sürekli yer değiştirdik. (Atalay hariç, baştan sona kadar uyudu o...) Sağ olsunlar arka taraflardan birileri canlı müzik de yaptı. Yolculuğun bir kısmında türkülerini de dinledik. Sonlara doğru Osman hoca listeden rastgele isim seçti ve yanına çağırıp mikrofonla konuşturdu. Gerçekten harikaydı. En son hatırladığımız şey yorgunluktan uyuyakaldığımız. Ben (Feyza) gözlerimi açtığımda Atalay hâlâ yanımda uyuyordu ve ben (Melis) uyuyamadım; çünkü Hamdi yanımda sürekli şarkı söylüyordu. En son kendisi de yoruldu ve uyuyakaldı.

Her ne kadar başımıza gelmeyen şey kalmamış gibi yazsak da yaşadıklarımıza değer bir yolculuktu. Çanakkale, tarihi ile herkesin görmesi gereken bir şehir. Gezilecek yerleri olsun, köyleri olsun, cana yakın insanları olsun, her şeyiyle muhteşem bir tecrübeydi. Bize bu tecrübe fırsatını sunduğu için Osman hoca ve Seval hocaya, olayları sanki yaşamış gibi anlattığı için rehberimize minnet borçluyuz.

FEYZA EKİZ & MELİS ERGEN

"KARİYER GÜNLERİ" UFUK TURUNA DÖNÜŞTÜ

Okulumuzda, üniversitelerin tanıtımlarının yapıldığı ve misafir birçok akademisyenin konferanslar verdiği ''Kariyer Günleri'' 5-6 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirildi. Okulumuzun tüm kademelerinden öğrencilerin katıldığı programa Türkiye'nin saygın üniversitelerinden pek çok öğretim üyesi; kariyer planlama, kariyere farklı bakış, mühendislik ve mühendislik bilimleri, tıp ve tıbbi bilimler, iktisadi ve idari bilimler, sosyal bilimlere farklı bakış konulu konferanslarıyla katılımcıları büyük bir ufuk turuna çıkardı. 5-6 Mayıs tarihlerinde Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi'nin koridorları adeta üniversite kampüsü, konferans salonu bir amfi fonksiyonunda işlev gördü. Okulumuzda ilk kez gerçekleştirilen ''Kariyer Günleri'', arkadaşlarımızın büyük memnuniyetiyle karşılandı.

KARİYER GÜNLERİ KAPSAMINDA OKULUMUZA TEŞRİF EDEN;

Şehir Üniversitesi Rektör Yardımcısı Sn.
Prof.Dr.* Coşkun *Çakır'a,
Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn.
Prof.Dr. Ergün Yıldırım'a,
Bezmialem Üniversitesi Öğretim Üyesi
Sn. Doç.Dr. Hasan Hüseyin Eker'e,
İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn.
PhD.Dr.* İlhami Alkan *Ollson'a,
Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn.
Yrd.Doç.Dr.Mustafa Sinan Yardım'a,
Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn.
Dr.Ekrem **Öznalbant'a**

Teşekkürü bir borç biliriz.

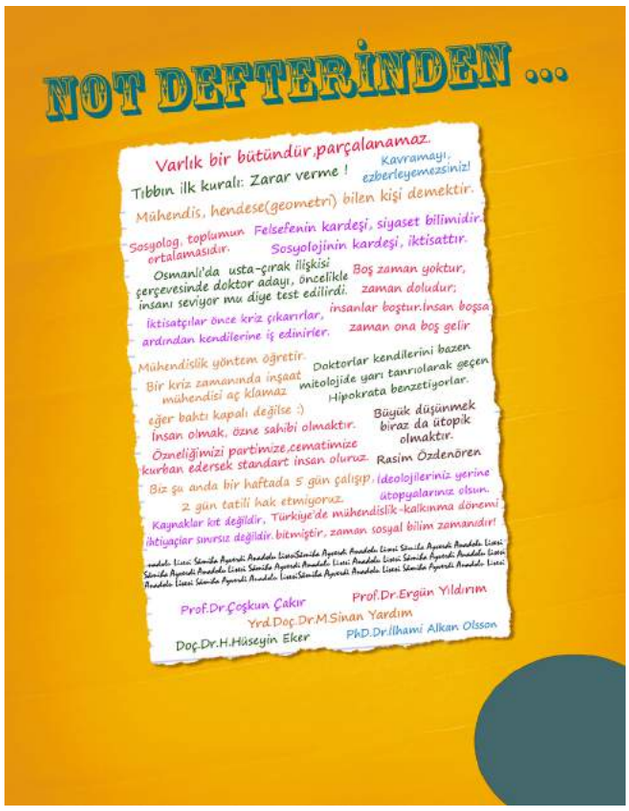

“Sevgili Doktor”u Sahneledik

ZUHAL KÜÇÜK
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

2013-2014 eğitim-öğretim yılında, *Tiyatro Kulübü* olarak Anton Çehov’un ”Sevgili Doktor” adlı oyununu sizlere sunmak için bir yıl boyunca fedakarca çalıştık. Oyun, çarlık rusyasının yıkılma aşamasında insanların şaşkınlıklarını ve değişime karşı tepkilerini, psikolojilerini, seçilen ana temlerin altında işler. Oyunu seçme nedenlerimizin başında, oyunun 1800’lerin ortalarında, Rusya ‘da geçmesine rağmen evrensel mesajlar taşıması ve dönemlere göre değişmeyen insanî durumları feyizli bir biçimde işlemesinin rolü büyüktür. Epik tarzda yazılan bir oyun olan Sevgili Doktor, bu yönüyle de bundan yıllarca önce bu topraklarda orta oyunu ve tulûat tiyatrosu adıyla denenmiş türlere çok benzerlik gösterdiğinden oyunda kendimizi buluverdik. Daha ilk okumada herkesin rölünü seçtiğini ve karakterlerle oyuncuların nasıl iç içe geçtiğini görünce oyunu oynama hevesimiz epeyce yükseldi. Bana da bu kumpanyada yönetmenlik rolü düştü. Yazarın tabiriyle buruk bir güldürü olan oyunu hem gülümseyerek hem de hüzünlenerek seyredeceğinizi umuyoruz.

Bu yıl ayrıca oyuncu kadromuzdan seçtiğimiz beş arkadaşımız, metnini Seval Yardım’ın Sâmiha Ayverdi romanlarından yola çıkarak kaleme aldığı LANTENMACİK İsimli oyunu da başarıyla sergilediler.

Çalışmalarımızı ilk günlerden itibaren çok ciddiye almamıza rağmen önceleri zaman, rahat ve eğlenceli hatta oyundan çok kendi esprilerimize ve düştüğümüz durumlara gülmekle geçerken, gösteri yakınlaştıkça gerilimlerimiz ve tedirginliklerimiz bir hayli arttı. Çünkü bu yıl Terakki Vakfı, Dramafest ve Rotary Kulüb’ün düzenlediği yarışmalara da katılma kararı aldık. Amacımız elbetteki okulumuza bir ödül getirebilmek; ama öncelikli olarak çalışmalarımızı okul dışında da sergilemenin ve diğer liselerin çalışmalarını seyretme fırsatı yakalamanın ve dışa açılmanın bize iyi geleceğini düşünmemizdir. Bize bu konuda büyük destek veren okul müdürümüz Zeki Baki Uzun’a, ekibin moral hocası Alp Aslan’a ve müdür yardımcımız Seval Yardım’a teşekkürlerimizi bu vesileyle bir kere daha sunmak isterim.

Çalışmalar esnasında ekip birbirine öyle yakınlaştı ki bir aile gibi olduk doğrusu… Gözyaşlarımız, hüzünlerimiz, kahkahalarımız, uzun saatlerimiz, beraberce şıpınişi yenen yemeklerimiz, yemeği uzayanların benim gazabımdan korkarak elindeki sandviçten kaçamak kopardığı son lokmayı daha yutmadan sahneye çıkıp rol kesme halleri, oyuncuların her prova öncesi son saniye çıkan işleri, ’’akrabama gitmem gerek’’ deyip arkadaşlarıyla gezenlerin kaçamaklarının ortalığa dökülmesi ve daha neler neler... Kısacası dört dörtlük bir oyuncu değiller, ee azıcık tembellikleri de var; ama çok tatlılar, onları her şeye rağmen çok seviyorum. Eh ben de oscarlı bir yönetmen değilim. Peki nasıl mı karşınıza çıkacağız???İki kalas bir heves derler ya tiyatro için, bizde tek kalas, bol bol heves var… Siz sanatsever izleyicilerimizde de bolca iyi niyet ve temiz kalp olduğunu bildiğimizden cesaret ettik bir kere… Sürçi lisan edersek affola…

(Not: Dergimiz baskıya girdiğinde sonuç hakkında jürinin sonucu henüz belli olmamıştı.)

DÜNYA MUTFAĞINDAN FARKLI LEZZETLER ÂLEMİ

Sizin İçin Gittik, Tattık, Yazdık...

DAMLA ÇEVEN / B.ZEYNEP KUÇAR / DİLARA PEK / SAFİYE PARLAK

KORE MUTFAĞI

Önce hatırlanması gerekliydi tabii. Daha önce keşfedilmiş bir restoran, ***Gaya***. Taksim'e yollandıktan sonra eğlenceli arayışlarla bulduk bu yeri. Girişte biraz ürktük, ailelerimize haber verdiğimizden emin olduk ve girdik. Çok ferah bir mekânda, sıcak bir karşılama gördük. Zaten garson Türk'tü, dergi için çalıştığımızı öğrenince de bize çok yardım etti sağolsun… Hafta sonu olmadığı hâlde öğrenci menüsü aldık bir kere; önerilerde bulunuldu ve sipariş verildi…

Masalar normaldi, oysa Kore'de masalar kişi sayısına ve menü çeşidine göre değişiyor. Misal, Surasang 16 tabaklı kraliyet masası, Juksang yulaf lapası tipi, Gyojasang ziyafet masası tipi… Korelilerin geleneğinde yemekleri arka arkaya servis etmek yoktur, bütün yemekler aynı anda masaya konur. Ayrıca çatalla birlikte yemek yerken çubuk da kullanılır… Biz de sofraya teker teker gelen yemeklerimizi izlerken bir yandan da çubukları ve tuhaf şekilli kaşığı inceliyorduk… Çatal isteyip istemediğimiz soruldu ama zaten hepimiz çubuklarla, yemekleri ağzımıza götürecek kadar tanışığız.

Kimchi'leri gördük önce, Kore'nin milli yiyeceği olarak adlandırabileceğimiz turşu türüdür kimchi. Sofralarının olmazsa olmazı lapa ve yağsız pilav gibi insanı tok tutar, bizim turşularımız gibi ekşi değil acıdır. 187 çeşit kimchi türü vardır…

Birkaç Koreli görmeye başladık, gelip rahatça siparişlerini verdiler; biz de tekrar önümüzdekilere döndük. 4 ufak tabakta yosunlu, patatesli, kabak ve lahanalı enfes kimchi'leri fotoğraflamaya başladık; kimchi'yi yemeğin yanında kendileri veriyorlar. Ramen, kimbap ve tang su yuk'umuz da gelmişti. Rameni Türklere anlatmaya çalışırken hep "makarna çorbası" diyesim gelir… Acı ve baharatlı, önce çubukla makarnası yenip sonra suyu içilen bir lezzetli çorba… Kimbap ise yosun içine sarılmış pilav, sebze ve yumurtadan oluşuyor. Kimbap yemek istiyorsanız taze olmasına dikkat etmelisiniz. Zaten yosun bizim damak tadımıza uymadığından bir de taze olmazsa yemesi zorlaşıyor (Bizimki çok iyiydi). En sevdiğimiz ise tang su yuk oldu: tatlı ekşi soslu tavuk… Görüntüsü bir yana, adı gibi tatlı ekşi arasında gidip gelen harika tavuk parçalarından oluşuyor; şiddetle tavsiye ediyoruz…

Bizim yemediğimiz, Kore'de yosunun kullanıldığı bir diğer yemek ise Miyeok Guk, yani yosun çorbası. Geleneklerine göre bu çorba, doğum günü olan kişiye de hazırlanıyor.

Bunun dışında Kore'de dini açıdan sorun olmadığı için genellikle domuz eti tüketiliyor; çünkü daha ucuz. İklim şartlarının gerektirdiği üzere sofralarında bolca deniz ürünü ve pirinç kullanılan yemekler bulunuyor; tatlıları da pirinçten yapılan hafif tatlılar… En önemli içecekleri ise Ginseng çayı.

Aç gitmediğimiz hâlde bütün bu farklı tatları silip süpürürken, eğlence arayışımız devam etti. Garson abi yaklaşıp: "Yeşil çay alır mısınız?" deyince hesap kabarmasın diye refleks olarak kafalarımızı iki yana sallamaya başladık. Uzaklaşınca da aramızda makarası oldu tabii; tüm yemekler bir yana, bu espriler tadından yenmez… "Müessesenin ikramı mı ağbi? Tüh be, yoksa beleşe içecek mi kaçırdık!.."; "Ağbi, ordan bize iki çay kap gel!.."ler, "Tavşan kanı olsun!"lar, "Ekmek yok mu? Tabakları sıyırsaydık…" falan derken yemeklerden eser kalmadı…

Sıra ödemeye geldi. Hepimiz bir şeyler kattık ortaya, garson abiyi beklerken gezindik mekânda, fotoğraflar çektik… Raflara dizilmiş Kore işi ufak eşyalara baktık, çerçeveletilmiş Kore ve restoranla ilgili haberler yazan gazeteleri okuduk. Sonra: "Gelmedi, herhalde hepsi ikramdı..." deyip gidiyorduk ki yetişti bize. Çaktırmadan ufak bir indirim de yaptı yüce insan. Fotoğrafların çekiminde de payı vardır, biz kendisini pek sevdik… İyi günler dileyip şiş karınlarımızla ayrıldıktan sonra vakit; bu şişliğin nedeni olan güzellikleri değerlendirme vaktiydi…

Dört başı mamur sofradaydık; dördümüz bir arada güzel bir fotoğraf çektirmek nasip olmadı.. Bir dahaki sayıya artık..

HİNT MUTFAĞI

"Hindistan'a gidilir, ama Hindistan'ı bilmek bir yabancının haddini aşar; anlamak harcı değildir, gördüm diyebilmekse cesaret ister. Yine de Hindistan'a gidilir. Ben de gittim." Defalarca diyor Özcan Yurdalan "Namaste" adlı kitabında. Namaste Hintçe'de "merhaba" demek. Biz de Namaste diyerek sözlerimize giriş yapalım o halde.

Hindistan denilince herkesin aklına ilk olarak inekler gelir sanırım. Hindistan'da sokaklarda sıcaktan bunalmış, iyice hantallaşmış, bir deri bir kemik kalmış ineklere rastlanılması gayet doğaldır. İnekler cadde ve sokaklarda diledikleri gibi dolaşır, yaya kaldırımları üzerinde güneşlenir, tapınaklara girer, pazar yerlerine pislerler, kimse onlara ilişemez hatta saygıyla selamlar.

Toplumun bir kesimi açlık sınırında iken ineklere gösterilen bu ayrıcalık dışarıdan gelenlere anlamsız gelebilir ama bunun ardında sadece dinsel inançlar değil hayati gıda maddelerini koruma içgüdüsü de vardır. İneği temsil eden bir Tanrı da olmadığından ineğin bizzat kendisine saygı gösterilir. İneği kesmek Tanrıyı öldürmekle eşittir.

Hindistan'ın geleneklerinden bahsetmek saatler alır, anlatılmaz yaşanılır desek, yaşanırken bile anlaşılmıyor okuduğuma göre. Nereden mi okudum? Buyurun herkese önerebileceğim Shantaram kitabına bakalım. "Kader seni güldürmüyorsa espriyi anlayamamışsındır." diyor Gregory David Roberts. Kitap Hindistan'da geçiyor ama içinde her şeyi bulabilirsiniz. Hint insanının samimiyetini, yoksulluğunu, gelenek ve göreneklerini… Hint insanının o samimiyeti filmlerine de işlemiştir tabii ki. Herkesin dilindedir: "3 saat film çekerler, yarım saat dans ederler; böyle iş mi olur?". Efendim, 1.195.000.000 nüfusu olan ve 23 farklı dilin konuşulduğu bir ülkeden bahsediyoruz, bu insanlar ortak bir dil olarak müzik ve dansı seçmiştir.

Ülke, bugüne kadar bu ülkeye göç eden birçok farklı milletin yemek kültürlerinin karışımından oluşan bir mutfak kültürüne sahiptir. Ancak farklı milletlerin ne kadar etkisinde kalmış olsa da, genel anlamda Hint mutfağından fazla bir şey kaybetmemiştir.

Hint mutfağı her eyalette çok çeşitlilik gösterse de, temel olarak tüm ülkede bulabileceğiniz belli yemekler var. Herkes fazla baharatlı ve acı olduğundan bahseder. Şu ana kadar denediğim o kadar çeşit yemekten sadece biri yiyemeyeceğim kadar acıydı (Bhel puri), onun dışında baharat ve acı seviyesi kebaplarla büyümüş Türk insanı için gayet normal diyebilirim. Hindistan'da halk, yemeklerini genellikle elle yer. Özellikle Thali yerken pideyi alıp tabakları sıyırdıktan sonra pilavı da avuçlayıp hep birlikte atarlar ağızlarına. Görüntü olarak çok güzel gözükmese de böylece hem çatal-bıçak derdi olmadığını, hem de yemeği hissedebildiklerini söylerler.

Masala dosa: Baharat karışımına "masala" denir. Birçok yemeğin başında-sonunda masala ekini görürsünüz. Bu, yemeğinizde hatırı sayılır miktarda baharat olacağının işaretidir. Masala dosa ise baharatlanmış patates-soğan-sebze karışımının krep içinde servis edildiği bir yemektir.

Thali: Hindistan'ın milli yiyeceğidir. Tabldot tepsi içinde çeşit çeşit sebze ve etin tadımlık olarak sunulduğu yiyecek türü. Eyalete göre değişen onlarca çeşidi var, standart ve her yerde bulabileceğiniz Thali, dal (yeşil mercimek çorbası), sulu patates yemeği, sulu sebze yemeği, pilav ve çapatiden oluşur. Özel thali'lerde ise 10 çeşit yemeği bir tepside bulabilirsiniz. Hindistan'da yenebilecek en ucuz ama en doyurucu yemeklerden bir tanesidir.

'Samosa' diye bilinen çok tanınmış aperatif, hamurun içine bol acılı patates ağırlıklı sebzenin koyularak yağda kızartılması şeklinde hazırlanır.

Pakora: Hindistan usulü mücver.

Okulumuz 9/C sınıfı öğrencilerinden Ceren Ergin:

"TEKVANDO ÇOK CAZİP GELİYOR"

Ceren Ergin, Ocak ayında düzenlenen "Gençler Türkiye Tekvando Şampiyonası"nda Bayanlar 59 kg kategorisinde 3. oldu. Çeyrek finalde elinin kırılmasına rağmen pes etmeyip devam eden sporcumuz çeyrek finali kazanarak bir üst tura yükseldi. Doktorların kararıyla yarı finali oynayamayan Ceren Ergin, turnuvaya 3.lükle veda etti. Biz de Ceren'le bir röportaj yapalım dedik.

AYŞENUR DURDAĞI

Ayşenur: *Nasıl başladın tekvandoya, özel bir sebebi var mı?*

Ceren: Tekvandoya başlamamın herhangi bir sebebi yoktu; ama zamanla bu sporun bana kazandırdıklarından dolayı aşırı bir şekilde bağlandım, idmansız yapamaz oldum. Kısacası tekvando hayatımın bir parçası haline geldi.

Ayşenur: *Bugüne kadar aldığın derecelerden bahseder misin biraz?*

Ceren: İstanbul ve Trakya Şampiyonluğu, BBSK Kupası üçüncülüğü, İstanbul il seçmesi şampiyonluğu, iller arası üçüncülük, İstanbul kulüpler arası ikincilik... diye devam ediyor.

Ayşenur: Türkiye 3.sü olduğunda ne hissettin?

Ceren: Maç sonunda elim kırıldığı için yarı finale çıkamayacağım için çok ağlıyordum. Ağlamaktan sevinemedim diyebilirim, tuhaf bir durumdu. Hatta katılamadım diye rakiplerim bana teşekkür ettiler.

Ayşenur: *Tekvando mu okul mu desem?..:)*

Ceren : .:)Tabii ki de tekvando. Öncelikle, orada okuldaki gibi sorumluluklar yok; ortam çok iyi, maçlar ve yolculuklar çok eğlenceli geçiyor, kamplar zaten müthiş. Hocalarım ve arkadaşlarım arasındaki bağ çok kuvvetli olduğu için tekvando daha cazip geliyor.

Ayşenur: *Ne gibi antrenmanlar yapıyorsunuz?*

Ceren: Kondisyon, kuvvet, serilik antrenmanlarının yanı sıra teknik-taktik, refleks ve ekip maçları yapıyoruz.

Ayşenur: *Kendini antrenmanlara nasıl hazırlıyorsun?*

Ceren: Bir sporcunun başarı yolundaki en büyük yardımcısı iyi bir antrenman. Antrenmanlara bedenen hazırlanmak yetmiyor maalesef. Mutlaka psikolojik olarak da kendimi hazırlamam gerekiyor.

Ayşenur: Türkiye'de "*tekvando" önemli bir yerde midir?*

Ceren: Bence önemli bir yerde ama maalesef bir futbol ya da basketbol kadar ön planda değil. Bu yüzden tekvandoyu duyurmak, yaygınlaştırmak için çalışmalar yapılabilir.

Ayşenur: *Tekvandoda en büyük amacın ne?*

Ceren: Olimpiyatlarda Türk bayrağını dalgalandırmak ve İstiklal Marşımızı okutmak en büyük amacım.

Bu keyifli röportajdan dolayı Ceren'e teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Sâmiha Ayverdi'yi, eserlerindeki karakterlerle andık

AYŞE FATMA TÜRKAN

Bir gelenek haline gelen "Sâmiha Ayverdi'yi Anma Programı"nın bu sene 9. düzenlendi.

Bir ay öncesinden hazırlıklara başladık. Öğretmenlerimiz E. Seval YARDIM ve Özlem ÖZDEMİR bir değişiklik yapıp bu sene düzenlenecek olan programa drama eklemek istediler. "Lanternmajik" ismini verdiğimiz drama, bizi bayağı uğraştırdı. Sâmiha Ayverdi'nin dört kitabının ana kahramanları dile gelip bizlere Sâmiha Ayverdi'yi ve kendilerini tanıttılar.

İlk hafta sadece drama üzerine çalıştık. Sâmiha Ayverdi'ye Asena İRMİKÇİ; "Ateş Ağacı"nın ana karakteri Cemil'e Göktuğ VATANDAŞ; "İnsan ve Şeytan"ın ana karakteri Lale'ye İdil YILMAZ; "Yolcu Nereye Gidiyorsun?"un ana karakteri Adli'ye Anıl MENGÜNOĞUL; "Batmayan Gün"ün ana karakteri Aliye'ye Zeynep DURNA hayat verdi.

İkinci hafta kadroda değişiklikler yapıldı ve tüm kadro çalışmalara başladık. Sunum metnimiz hazırlandı ve provalar sıklaştı. Genel olarak her grup kendi içinde çalıştı ve drama üzerinde daha çok duruldu.

Üçüncü hafta tam prova almaya başladık. Kullanılacak resimler, fon müzikleri seçilmeye başlandı. Bu süre uğraştırıcı olduğu kadar eğlenceliydi de... Aynı metinleri tekrar tekrar farklı fonlarda dinliyorduk ve bu sayede birbirimizin metinlerini kendi metinlerimizden önce ezberlemiştik.

Son hafta dekorlar, kostümler ve panolarla uğraştık. Çok yorucu ve bir o kadar da keyifliydi. 21 Mart günü geldi çattı. Son hafta, Seval hoca bizi kılık kıyafetlerimiz konusunda sık sık uyarmıştı. 21 Mart günü de herkes tam istediği gibiydi. Misafirler yavaş yavaş gelmeye başlamıştı ve hepimizi tatlı bir heyecan sarmıştı. Konferans salonunda herkes yerine oturduktan sonra perde açılmaya başladı. Provalarda hissettiğim eksikliği, konuşmaya başladığım an fark ettim: Neler söyleneceğini bilmeyen ve merakla seni dinleyen seyirciler... Program hiçbir aksaklık olmadan devam etti.

Şunu söylemeden edemeyeceğim: Programda arkadaşımız Berat Şenyerli'nin konuşmasını sadece tören günü dinleyebilmiştim ve çok beğenmiştim. Tek beğenen ben değildim. Dinleyen herkes çok beğenmişti. Keşke yerimiz olsaydı da konuşma metnini yayımlayabilseydik.

KUTLU DOĞUM HAFTASI

Okulumuzun gelenekselleşmiş Kutlu Doğum Haftası etkinliklerine bir yenisi daha eklendi. Kutlu Doğum Haftası bu yıl da büyük coşkuyla okulumuzda kutlandı. Ayverdililerin birlikte planlayıp yürüttüğü program; Kuran-ı Kerim'in okunmasıyla başladı. Selamlama konuşmalarının ardından Kutsal Emanetler sunumu gerçekleştirildi. Ayverdililerin hazırlayıp sunduğu, 8 dilde Kainatın Efendisi'nin anlatıldığı '' Her dilde her nefeste Hz. Muhammed'' adlı kısa filmin gösterimiyle devam etti. Nihad Sami Banarlı Konferans Salonunda gerçekleştirilen program, Uluslararası Sultanahmet İmam Hatip Lisesi'ndeki değişik ülke ve milletten öğrencilerden oluşan ilahi grubunun ilahileriyle renklendi. Program , okul bahçemizdeki ikramlarla son buldu. Programımıza komşu okulların öğretmen ve yöneticilerinin yanı sıra Fatih İlçe Milli Eğitim Şube Müdürleri İbrahim Baş ve Mehmet Fikri Çil de katıldı.

BÜYÜK TÜRKİYE'NİN
STRATEJİK GENÇLİK VİZYONU
Dünü, Bugünü, Yarını

BERAT ŞENYERLİ

Lise hayatımın son senesini bitirmek üzere olduğum şu zaman diliminde, okulumuzun ürettiği değerlerden biri olan Sarmaşık Dergisi'nde son kez yazı yazmak beni hüzünlendirmekle birlikte, yolun son virajını da döndüğümü hatırlattı. Yazmak bir muhasebe yapmaktır aslında. Tarihle, mekânla ve mekânın aktörleriyle olan son hasbihaldir.

Değerli hocam Ahmet Mayalı'nın teşvikiyle dergicilikle ilk kez 2011-2012 döneminde tanış oldum. Okula ilk olarak adım attığım 9. sınıf –handikap yılı- sonrasında Sarmaşık'ın çıkış sürecinde yer almak benim için büyük mutluluk ve gurur kaynağı oldu. Sarmaşık bana çok şey öğretti, kazandırdı. Sâmiha Ayverdili yılları sonlandırırken, Ayverdili yılların getirdiklerini -Ayverdililerin sesi, eseri Sarmaşık'ta- yazıya dökmek kolay olmamakla birlikte, beraberinde büyük bir sorumluluğu da getiriyor. Bu sorumluluk mekâna, değerlere, tarihe olan borcumuzla ilgilidir.

Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi'nde okumak benim nezdimde ayrıcalıktır. İstanbul'un çok karmaşık ve derinlikten yoksun, değerlerin mevcudiyetinden habersiz, medeniyetin idrakinden aciz, birçok lisesinin yanında; medeniyet tasvirinde üstad bir Hanımefendinin isminin yaşatılmaya çalışıldığı bir okulda eğitim almış olmayı bir şans olarak telakki ediyorum. Değerlerin idraki hususunda negatif bir ivmenin olmadığı, bireysel statükonun tercihinin opsiyonlar arasında olduğu, kararlı bireyler için merdiven atlama noktası teşkil eden; sessiz, sakin, derin ve anlamlı bir lise, Sâmiha Ayverdi Anadolu Lisesi.

İşte önce yaşadığımız güzel ülkenin bir vatandaşı,

Kahire'nin, Moğadişu'nun, Saraybosna'nın, Üsküp'ün, Kudüs'ün, Süleymaniye'nin, Bağdat'ın, İslamabad'ın, Trablus'un, Gazze'nin, Halep'in, Duşanbe'nin, Kırım'ın, Bişkek'in, Astana'nın, Semerkant'ın, Taşkent'in, Arakan'ın, Bakü'nün, Lefkoşa'nın, Endülüs'ün, Şam'ın kardeşi, FATİH 'in emaneti İstanbul'un, bir sakini,

Sonra da Ayverdili olma farkını yaşamış biri olarak

Bizi, bizim sorunlarımızı, bizi biz yapan değerleri, hâsılı kelam Büyük Türkiye'nin gençlik projeksiyonunu gerçek ve ideal arasında değerlendirmeye çalışacağım.

Gençlik kavramının üzerinde konsensus sağlanmış bir anlamı olmamakla beraber, genel olarak gençlik: "Sağlıklı bir beden ve zihin, öğrenme isteği, hayalleri gerçekleştirmek için sahip olunan zaman, heyecan, enerji, dinamizm ve yeniliklere uyum kabiliyeti…" olarak tanımlanıyor.

Benzer şekilde gençlik kavramı, yansıttığı dinamizm ve potansiyelle, tüm dünyada kalkınma ve gelişme kavramlarıyla birlikte kullanılıyor.

Gençler, toplumlarını geleceğe taşıyacak aktörler olarak gösteriliyorlar. Bu konuda şu değerlendirmeyi sizlerle paylaşmak isterim:

Bir milletin yükselip alçalması o millet içindeki genç kuşakların alacakları ruh ve şuura, görecekleri talim ve terbiyeye bağlıdır. Gençlerini iyi yetiştirmiş milletler, her zaman terakki etmeye namzet olmalarına rağmen, onları ihmal etmiş milletlerin bir adım bile ilerlemelerine imkân yoktur.

Kısacası genç olmak, getirdiği birçok imkân ve esneklikle aynı zamanda bizlere büyük sorumluluklar ve görevler yüklüyor.

Okul, gençlerin yaşamlarının önemli bir bölümünü geçirip formel bir eğitim programından geçtikleri bir yer olmakla kalmayıp aynı zamanda yaşamla ilgili pek çok görüş ve bakış açılarının şekillendiği bir kurumdur. Özellikle de lise hayatı, bireylerin yaşam kronolojilerinde önemli bir evre içerisinde olmasından ötürü çarpan etkisine sahip olmakla beraber; bu etkinin her zaman ''ileri'' doğru hareketi de tespit edilmiş değildir.

Büyük üzüntüyle şahit olduğum ve çıkarım yapmayı başardığım 'baskınlık' arz eden örnekleri sizlerle paylaşmak isterim.

Birincil olarak genç bireylerin karakterlerinin ve yaşam tarzlarının gelişmesi, değişmesi, evrilmesi sürecinde etkiye sahip başlık *'arkadaş çevresi'*dir. Bu nokta bireylerin bazen takım ruhuyla hareket etmelerini, birlikte iş yapma kabiliyetlerini geliştirmelerini, dostluk ve arkadaşlıklarını prensipler çerçevesinde kalıcı bir odağa oturtmalarını, hem bireysel hem toplumsal bir gelişim için ivme yakalayabildikleri bir platform oluşturmakla birlikte bazen de kötü sonuçları beraberinde getirebilmektedir. Bu unsurları sıralayacak olursak:

>>> Kötü alışkanlıkların arkadaş çevrelerinde başlarda bir yer-konum edinmek veyahut arkadaş hatırını

“Geçmişte neler olup bittiğine kayıtsız kalmak, her zaman çocuk kalmaktır.” ÇİÇERO

kırmamak gibi nedenlerle hızla yayılmasıdır. Bunların en başında sigara kullanımı gelmektedir. Sigara kullanımı gençler arasında her geçen gün inanılmaz bir hızla yayılmaktadır. Okullarda ve oto-kontrol mekanizmasının en iyi çalışması beklenen aile kurumunda bu gidişata ***‘DUR!’*** denmemesi halinde bu tehlikenin hızla gençliği saracağı açıktır.

>>> Belirttiğim benzer nedenlerden ötürü alkol ve uyuşturucu kullanımı, ülkemiz gençliğini hızla esir alan unsurlardandır. Üretkenliklerini, sağlıklarını yitirmelerine, genç yaşlarda ruhsal ve bedensel birçok problemi birlikte yaşamalarına neden olacak faktörlerin başında gelmektedir.

Sanıldığının aksine uyuşturucuya ulaşım büyük-küçük şehir ayırt etmeden tüm yayılmacılığıyla ülkemizin her sathı mahalini sarmış durumdadır. Bu, üzücü olmakla birlikte büyük bir sıkıntının aşikâr olmasından başka bir şey değildir.

Kötü alışkanlıklarla ilgili İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün davetleriyle çalışma yapmak üzere ülkemize gelen Amerika Rowan Üniversitesi Cooper Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Andres Pumariega’nın 2010-2012 yılları arasında yaptığı anket, sosyolojik bir tespit açısından çok önemlidir. Pumariega’nın 2010-2012 yılları arasında yaptığı ankete 32 bin lise öğrencisi katıldı. İstanbul’un 39 farklı ilçesinde yapılan çalışmada her 100 öğrenciden 45’i sigarayı, 32’si alkolü, 9’u uyuşturucuyu hayatlarında en az bir kere kullandığını ifade etti.

>>>Farklı ve çok da yeni olmayan bir kategori olarak, internet ve oyun bağımlılığından bahis açmamak, adeta yolumuzda bulunan engeli görmemektir. İnternet-oyun bağımlılığı bir zaman sonra bireylerin iradelerinin hapsedilmesi ve şuurlu hareket edememe, takibinde birçok karakter bunalımını beraberinde getirmektedir. Masum gibi görünen bu unsur zamanla gerçek yüzünü göstermekte ve bireye büyük zararlar vermektedir. İnternet bağımlılığı tespitimizde ‘şuurlu kullanıcıların’ ve internet gibi çok değerli ve çağın gereği olan bir aracı-dünyayı ve çağı takip etmek, bilgiye en hızlı şekilde erişmek amacıyla kullananları tenzih ettiğimizi belirtmek isterim. Lakin bu iki kullanım arasındaki baskınlığı görmek, gözlemlemek isterseniz etrafınızdaki internet kafe ve oyun salonlarındaki katılımı fark etmeniz yeterli olacaktır.

Başta belirttiğim ve tanımladığım üzere gençler milletlerin sürerliliğini sağlayan başat ve hayati aktörlerdir. Geleceği inşa vazifesine namzet gençliğin, birleşmesi gereken hususu ve çerçeveleri dünyadaki gençlik ve gelecek projeksiyonundan da yararlanarak belirtmek isterim.

Bu projeksiyonu 5 ana başlıkta yansıtmakta fayda görüyorum.

1.Mevcut durum ve koşullar:

Eğitim sisteminin, gençliğin kapasitesini sınırlandırarak; üretim yapmasını, fikri derinlik kazanmasını, eleştirel bakış açısına sahip olmasını engelleyen bir yapıda olması üzücüdür. Herkesin aynı tip ve aynı konseptte bir sınavla değerlendirilip ardından hayata atıldıkları gerçeğini görecek olursak; bu, donanım sahibi, ufuk-vizyon insanı, yeti-kabiliyetlerini idrak etmiş ve maksimum düzeyde kullanır dereceye gelmiş bir insan yetiştirmekten ziyade, evet kalıp öğrenci, kalıp insan yetiştirmekten başka bir ifadeyle açıklanamaz.

Maalesef bu sistem içerisinde sistemi reddetme imkânının olmaması bir çarpıklığı da beraberinde getirmektedir. Bireyin bireye has özelliklerini keşfetmesi ve ardından yaşadığı toplumla bütünleşmesi -sosyal entegrasyonun sağlanması- bulunurken bir yanda sınav psikolojisini kafasından hiç atamayan, psikolojik çarpıklık içerisinde olan bir insan topluluğu neşv-ü neva bulmuştur.

İfadelerimizin somutlaşması açısından şu örnek isabetli olacaktır.

Bir kek yapmak istiyorsunuz. Elinizde hammaddeler mevcut. Yumurta, şeker, un. Gerekli işlemler yapılıyor ve siz kekinizi kalıba döküyorsunuz. Kalıbın şekli kekin hamuruna yansıyor ve pişirip, afiyetle yiyorsunuz.

Evet, işte öğrenciler olarak bizim karşılaştığımız sorun aynen bu. Bizlerin içerisindeki (vanilyalar, çikolata soslar, muzlu-çilekli-portakallı aromalar) yok sayılarak, altında ÖSYM yazan bir kalıba dökülüyoruz. Biz okul hayatımız sonlanınca genel itibariyle tatsız, cazibesiz, kokusuz, aromasız, ÖSYM damgalı bir kek oluyoruz.

Genç bireyler arasında sosyalleşmeyi internette bir Twitter veya Facebook hesabı olmak ve oralarda paylaşımlar yapıp, sanal ortamda, sanal unsurlarla bütünleşmek olarak algılayan bir zihniyet mevcuttur. Toplum yaşamında kendilerini ifade etmekte zorlanan gençlerin, sanal ortamda farklı bir kimliğe bürünerek **‘maskeli’** hale gelmesi ve şuursuz, saldırgan tavırlar içinde olması

kaygı vericidir. İnternetin sanal mecralarında fütursuzca hareket etmeyi başarabilen bireylerin, gerçek yaşamdaki sessiz, içe kapanık tavırları sosyolojik bir araştırma konusu olmaya adaydır. Münazara etkinlikleri ve modern tartışma kültürünün yaşatıldığı platformların bu tip sorunların aşılmasında özgüven artırıcı, ifade etme kabiliyetini geliştirici katkısı önemlidir.

Ayrıca sosyalleşmenin böyle algılandığı gruplarda, sivil toplum kuruluşlarında görev almak ve yardım kuruluşlarına gönüllü olmak gibi sosyal katılımlarla bu algının yıkılması mümkün olacaktır.

2. 'Ben' idrakinin takibinde

'Biz' idraki, MEDENİYET ŞUURU:

İlhan Ayverdi, medeniyet kavramını şöyle açıklıyor: "Bir millet ve toplumun maddi, manevi varlığına ait üstün niteliklerden, değerden, fikir ve sanat hayatındaki çalışmalardan, ilim, teknik, sanayi, ticaret vb. sahalardaki nimetlerden yararlanarak ulaştığı bolluk, rahatlık ve güvenlik içerisindeki hayat tarzı, yaşama biçimi, medenilik, uygarlık."

Türk milletinin ta Orta Asya'dan Anadolu topraklarına gelişlerine ve sonraları dünyaya hükmettikleri Osmanlı Devleti zamanındaki aksiyonlarına bakıldığında ne kadar üretken, yenilikçi ve evrensel insani değerler üzerine bina edilmiş bir kadim medeniyetin inşacısı oldukları görülecektir.

Bizler de bu kadim medeniyetin evlatları olarak bastığımız toprağın, soluduğumuz havanın, içtiğimiz suyun ötesine geçip bu medeniyetin şifrelerini çözmek hususunda istek ve araştırma duygusu içerisinde olmalıyız. Bu şartlar sağlandığında Türk tarihini inceleyen biri, Anadolu'da yeşeren medeniyetimizin, etki ve nüfuz alanı olarak Anadolu topraklarından ibaret olmadığını görecektir.

2014 yılı Birinci Dünya Savaşı'nın yüzüncü yılı, yani bizim Ortadoğu'dan kopuşumuzun, bugün Suriye ile Türkiye arasında hiçbir coğrafi, kültürel, demografik temeli olmayan sınırın, Türkiye ile Irak arasındaki sınırın, Kafkaslar'daki sınırların ortaya çıkışı. Kardeşin kardeşten kopuşunun tarihi, Yemen'de bıraktığımız binlerce canın tarihi, Sarıkamış'ın tarihi, Çanakkale'nin tarihi.

2023, Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı, nasıl ki 1911'de Trablusgarp'tan başlayıp 1923'e kadar geçen o 12 yıl içinde büyük, kadim bir medeniyetin siyasi merkezi olan bir devlet, lime lime çözülmüş, o devletin kurucu unsurları birbirlerinden koparılmış, psikolojik olarak, tarihi olarak birbirlerinden uzaklaştırılmışsa ve uzaklaştırılan tarih sonucunda 12 yıl içinde 1923'te yeni bir Cumhuriyet bir milli devlet olarak doğmuş ve geride kalanlarla tekrar o nizam mücadelesini, dünyaya belli değerleri taşıma mücadelesini üstlenmişse, şimdi de biz 2014'ten 2023'e kadar bu kopan, ayrışan, birbirinden kopartılan milletin unsurlarını tekrar bütünleştirme ihtiyacı ile karşı karşıyayız.

Küçültülmüş bir imparatorluktan, artık iddiaları bitmiş, zayıf düşmüş bir cumhuriyet doğdu düşüncesiyle Batı'nın baktığı bir coğrafyadan, bugün o Cumhuriyetin zor ve çetin şartlar içinde geçirdiği çok zorlu süreçlerden sonra tekrar bölgesine, çevre bölgelere ve küresel düzene mesaj ileten, güçlü mesajlar sunabilen yeni bir dönemin eşiğindeyiz.

Bu eşiği aşmak; öncelikle kendini tanımış, ardından biz olmayı başarmış; biz olduğunda MEDENİYETİN özünü kavramış ve o öze, o değere değer katmak için büyük bir kutsiyetle çalışmaya azmü cezmü kast etmiş bir gençlik ile mümkün olacaktır. Yahya Kemal'in kendi hayat anlayışını ve oluşturduğu edebiyat dünyasını tanımlarken kullandığı *'Kökü mazide olan atiyim'* ifadesi, geleceğin inşacısı gençler olarak bizim genel felsefemiz olmalıdır.

Vatandaşlık siyasi bir bağdır ama 'tarihdaşlık' diye başka bir bağ var. Tarihdaşlık ise yok edilemeyecek kültürel bir bağdır. Bizler bütün çevre bölgelerle, Balkanlar'ı, Ortadoğu'yu, Orta Asya'yı, Kafkasya'yı içine alan gönül coğrafyamızla kucaklaşmak ve bütünleşmek için can atan 'Kökü mazide olan atileriz'!

3. 'Ben de varım!' diyebilme,

sürece katılım ve liyakat:

Çığır açmış, başarılı olarak nitelenen, beğeni ve takdir toplayan, değer üreten işlerin hep bir 'risk'i olmuştur. O risk birileri tarafından göze alındığı yani cesur davranılıp dalgayla boğuşulduğu için iyi sonuçlar doğurmuştur. İşte kapıyı açan bu anahtar: Cesaret ve Özgüven anahtarıdır.

Psikolojik şart, özgüven. Bir milletin eğer kendine güveni yoksa, özgüvenini kaybetmişse, tarihte var olacağına dair psikolojik zeminini kaybetmişse gerçekten çok büyük sıkıntı var demektir; ama ne kadar zor şartlarda olursa olsun, bir milletin fertlerinin, aydınlarının, gençlerinin **'ben bu tarihte özne oldum, tekrar özne olacağım'** iradesi taşıyorsa ve güçlü bir özgüvenle tarihe bakıyorsa, o milletin tarihe mutlaka sunacağı yeni değerler var demektir.

Tarihte bir kere özne olmuş milletler hiçbir zaman tarihin nesnesi yapılamazlar. Türkler de tarihte yaşadıkları o büyük tecrübeleriyle, bütün Asya ve Avrasya coğrafyasını kat eden o büyük birikimleriyle, tarihte nesne yapılabilecek, tarihin edilgen unsuru yapılacak

İsaac Newton bir mektubunda bilim insanı arkadaşı ve rakibi Robert Hook'a ve bize "devlerin omuzları üzerinde durarak azıcık daha ileriyi" görebileceğimizi hatırlatır.

bir topluluk değildir.

Biz özne olduğumuzun farkındalığına ulaştığımızda, yani kadim medeniyeti idrak ettiğimizde doğal olarak cesareti kendimizde hissedeceğiz.

Gençlerin okuldayken toplum yaşamına katılım ve demokrasiyle ilgili bilgiler edinmeleri ve okulda demokrasi, katılım ve yurttaşlıkla ilgili bilgiler verilmesi ve bunlara yeterli kaynak ayrılması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada okul meclislerinin katkısı hayatîdir.

Okul/meclisleri -gençlerin hayatlarının önemli bir bölümünü geçirdikleri mekânlar olması hasebiyle- katılımlarının başlangıç noktası ve idraklerinin yaşanarak şekillenmesi hususunda en temel oluşumlardır.

Demokrasi ve yurttaşlık hususunda saatlerce anlatılan bir teorik bilgiden ziyade, sınıftan-okula süreçte; sınıf başkanı, sınıf temsilcisi, okul başkanı seçme gibi etkinliklerle demokrasinin yaşanarak öğrenilmesi ve karar mekanizmalarına katılımlarının gerçekleşmesi bu oluşumların fonksiyonelliğini ortaya koymaktadır.

Okul meclislerinin atıl bir yapıdan farklı olarak gençliğin dinamizminin yansıdığı mekanizmalar olması gerekliliği çok açıktır. Fakat gerek fiziki gerek psikolojik ortam, maalesef liselerde buna engel olmaktadır. Bu engellerin yine biz gençlerin ortak hareketiyle aşılacağı kanaati ve umudu içerisindeyim.

"Gençler ne kadar çabuk fikir beyan etmeye başlarlarsa o kadar çabuk gelişmeye başlarlar ve ufuklarını genişletebilirler. Gelişim bu şekilde daha hızlı olur."

Gençlerin karar alma süreçlerine süreklilik gösterecek şekilde katılımının sağlanması tüm dünyada gençlik politikalarının temelinde yatan genel bir prensip olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü gençliğin içinde olmadığı bir sürecin, sürerliliği mümkün değildir. Hele hele demografik olarak genç nüfusun çoğunluk gösterdiği bizim gibi dinamik ülkelerde.

Dinamik ülkelerin aktif olarak nitelendirilmelerinin ardında yatan bir gerçek olarak gençlik, tanımlamaların üzerine çıkmalı ve sürekli aksiyon içerisinde olmalıdır. Yaşadığı semtte yanlış giden bir şeyler gördüğünde bunlara kendince çözümler üretmek veya birlikte çözmek için irade ortaya koyarak ilçenin gençlik merkezlerinde, kent konseylerinde aktif görev almalıdır. Eğitim aldığı okulda gördüğü aksaklıkları, gerekli usulleri takip ederek çözmeye çalışmalıdır.

'Kardeşim böyle gelmiş böyle gider, var olan düzeni biz mi değiştirip, dönüştüreceğiz' gibi yaklaşımlar sorunların çözümünden ziyade onlara teslim olmak değildir de nedir? Eğer daha iyi şartlarda yaşamak ve daha iyi bir eğitim sistemine muhatap olmak istiyorsak süreçlere dahil olma yolunda, gençliğin temsilini gerçekleştiren mekanizmalarda yer almalıyız. Sadece yer almakla kalmamalı, karar verici bölümlerde de katılım sağlamalı; yetenek, kabiliyet ve pozisyona uygunluğumuz (liyakat) nispetinde görevlere talip olmalıyız.

Herkes her konuda başarılı olamayacağı gibi, kendi başına çok iyi olması da mümkün değildir. Mesele, yeti ve hareket kabiliyetimiz nispetinde sürece katılım ve sürekli gelişimdir. Bir kimsenin şahsında çok iyi müzisyen, çok iyi sporcu, çok iyi hatip, çok çalışkan öğrenci gibi tüm sıfatları toplaması mümkün olmamakla birlikte, tüm bunların ve dahasının bir havuzda eritilmesi hususunda oluşan ekip çalışmaları, bu sıfatların yekpare bir vücut haline getirilmesidir. Ego ve kibir diye adlandırılan kötü hasletlerin en önemli çıkış noktası dünyayı kendi etrafında dönüyor sanma ve dostluk-kardeşlik duygularının birleştiği, ortak bir amaca yürüyen grup çalışmalarında yer almamakta yatmaktadır.

4.Yoldaki sorunlar:

Maalesef aşamalar halinde belirttiğimiz süreçlerin bir kısmını yapma iradesi gösteren bireyler kendilerini var olan statükoyla büyük savaş içinde buluyorlar. Bu statüko öyle büyük ve direnci yüksek ki, birey olarak mücadelenizde sizi ezip geçmesi an meselesi olabiliyor. Statüko demekle neyi kastettiğimizi açmakta fayda görüyorum. Hepimizin de bildiği üzere Türkiye'de ilköğretim fazında başlayan, liseyle devam eden sınavlar manzumesi, öğrencileri dersler ve dershaneler arasına sıkıştırıp bırakıyor.

Haftanın 7 günü teorik bilgilerin öğretiminden oluşan bir eğitim süreci, öğrenciye kullanmayacağı ve kendisine yararı olmayacak birçok bilgiyi yüklemektedir. Yarar ve artı bir kabiliyet sunmayan bu yaklaşım, bir zaman sonra öğrencilerin okulu bir zorunluluk olarak görmeye başlamasıyla öğrenme isteğinden arındırmaktadır. Aşikârdır ki öğrenmek isteği olmayan birine bir şey öğretmek mümkün değildir.

Öğrencinin bir diğer ifadesi talebedir, yani talep eden. Talebin ortadan kalkması büyük bir sorun olarak doğmaktadır. Sınav geçmek için ezbere dayalı sistem içerisinde ezberle ve yap mantığıyla hareket, bilginin benimsenmesi yerine pragmatist bir anlayışla sınavı geçmek için kullanılmaya dönüşmektedir. Bu dönüşümün ne kadar doğru olduğunu kanaatlerinize bırakıyorum. Bir sosyal bilimci adayı olarak, bu tezimi somutlaştırmak isterim.

Örneğin lise edebiyat derslerinde sınav odaklı gerçekleşen ve mantıken de gerçekleşmesi uygun olan derslerin, eser-yazar eşleşmelerini ezberlemekten öteye gidemediği açıktır. Türk edebiyatı gibi deruni bir sahada bu milletin üretmiş olduğu motifleri anlamak ve hissetmek bir yana, kültürel birikimin nüvelerini, eserlerini okuma etkinliği bile gerçekleşememektedir. Lakin Avrupa örneklerinde edebiyat dersleri milletlerin tarihi süreçlerinde önemli bir yer ve konum edinen büyük edebiyatçıların eserlerini tahlille geçmektedir. Bir yazarın eserini hakkıyla tahlil etmek, o milletin tüm kültür motiflerine temas etmek, o milleti var eden unsurları hissetmek ve içinde bulunmuş olduğu medeniyetin şifrelerini çözmek anlamına geldiği için sıkıcı, kalıp olmaktan ziyade fikri tefekküre açık ve katılımcı bir süreç izlenmesi mümkün olmaktadır.

Yine bu çerçevede okullarımızda gerekli spor eğitimi ve bilinci verilememesinden doğan spora ve spor yapmaya olan soğuk yaklaşımı anlamak mümkündür. Gelişmiş ülkeler örneğinde spor kültürünü almış bireyler çoğunluk arz etmekle birlikte, bir spor kulübüne üye olarak, aktif spor faaliyetinde bulunmaktadır. Ülkemizdeki okullarda genel olarak fiziki şartların yetersizliğinden kaynaklanan imkânsızlıklar kötü şartlarda sportif faaliyetlerin gerçekleşmesine ve spordan soğumaya neden olmaktadır. Spora bakış açımız futbol maçlarını şifresiz takip etmek, büyük-küçük, yerel-evrensel tüm etkin sporcuların ismini ezbere bilmek ve televizyonlarda saatlerce kısır bir tartışma odağında devam eden televizyon programlarını izlemekten ibaret ise bunu sorgulamalıyız. Spor yapmak, hareket içinde olmaktır. Takım ruhunu öğrenmektir. Bir, beraber hareket etmeyi ve bunun güzelliğini yaşamaktır. Sağlıklı bir vücut ve strateji üreten bir beyin için kaçınılmaz bir faaliyettir.

Ülkemizin yakın tarihte aday olduğu Olimpiyat oyunları -sevindiricidir ki- Türkiye'de spor ve spor kültürü hususunda büyük bir bilinç uyandırmış durumda. Umarım bu farkındalık en küçük yaştan toplumun en olgun bireylerine kadar aksederek ülkemizin spor kültürünün gelişmesinde önemli bir ivme sağlamış olur.

Genel statüko içerisinde farklı olmayı başarmış bireylerin bu statüko tarafından algılanışı her zaman olumlu olmamakla birlikte bazen büyük sorunlar teşkil etmektedir. Başta belirttiğimiz üzere bu statükonun farklı olan hareketi yenmesi an meselesi olabileceği gibi kararlı bireylerin mücadeleleri çerçevesinde büyük statik yıkımların gerçekleşeceğine olan inancımız tamdır.

Ünlü tarihçi Edward Hallett Carr bize tarihin geçmiş ve şimdi arasında bitmeyen bir diyalog olduğunu söyler.

5.Ufuk ve ideal çizgisinde hareket:

Mazideki kökünden güç alan, istikbale ümitle bakan bir gençlik…

Gelecek hususunda rüyaları, hayalleri olan bir gençlik…

Türkiye'nin gönül coğrafyasıyla kucaklaşarak büyük hasreti bitirecek ve tarihdaşlarla geleceği inşa edecek bir gençlik…

Büyük düşünen, büyük hamle adamı bir gençlik…

Hakkın, hakikatin değişmez savunucusu bir gençlik...

Tarihe muhteşem dönüşümüzü gerçekleştirecek, inisiyatif sahibi bir gençlik...

beratsenyerli@hotmail.com

Bu yazının amacı -âcizane-, gençliğin dertlerinin, sorunlarının, sıkıntılarının dile getirilmesidir. Ve bu sıkıntıların çözümü için bir iradeyi harekete geçirmeyi arzulamaktadır. Bu ülkede yaşayan bir genç olarak bunları ifade etmek ve umulur ki çözüm bulmak hususunda bir nebze katkım olur hissiyatıyla yazıya dökülmüş, yaşanmış ve hissedilmiş mevzulardan oluşmuştur.

Yararlanılan Kaynaklar:

-Gençlerin yerel ve bölgesel yaşama katılımına ilişkin Avrupa şartı- Avrupa Konseyi- Yerel ve Bölgesel İdareler Meclisi, Strasbourg Raporu 2003

- İsviçre S-UN Fonu Gençlik Projesi, Gençlik katılımı ve gençlik politikaları için öneriler , Aralık 2010 İsviçre-Türkiye Ortak Çalışması

- AB Bakanlığı himayesinde gerçekleşen Bilgi Üniversitesi, 'şebeke' Gençlerin katılımı projesi

ÖĞRENCİ MECLİSLERİ ve İŞLEVLERİ

DEMOKRATİK BİR İMKAN OLARAK ÖĞRENCİ MECLİSLERİ

HALİL ATAK
Okul Öğrenci Temsilcisi

'Dergi hür tefekkürün kalesidir. Şehrin iç sokaklarındaki mahremiyeti gibi devrin çehresini makyajsız olarak onlarda bulursunuz.' Biz de gençler olarak düşüncelerimizi paylaşacak bir yer biliriz dergiyi. Düşüncelerimizin kanat çırpacağı bir yer. Dergiler kitaplardan çok farklıdır. Kitap genellikle tek bir zekânın mahsulü, dergi ise zekâlar topluluğu. Bu topluluk içinde biz de kendimizi bir fert olarak gördük.

Sıkıntılardan Kurtulmak İçin
Birlikte Karar Almak Ve Birlikte Çalışmak

İnsanlığın varoluşundan beri toplu yaşam ve toplum yaşamak kavramları mevcuttur. Bir arada yaşamaya her zaman ihtiyaç duyan insanoğlu bir arada yaşamın kurallarını da zaman içerisinde oluşturmuştur. Bu kurallara kimi zaman dinler müdahale etmiş, kimi zaman düşünceler... Kurallara bağlı olarak veya olmayarak yine toplu yaşamdan kaynaklanan birçok değer, birçok kültür ortaya çıkmıştır. Kültürler kimi zaman sosyal farklılıkları meydana getirse de yine aynı kültür çatısı altında bir araya gelen toplumları da mevcut kılmıştır. Topluluğun oluşması, beraberinde birlikte yaşamdan kaynaklanan sıkıntıları meydana getirmiştir. Müselsel olarak sıkıntılar çözüm arayışlarını, arayışlar kurumları, yönetim meclislerini ve liderleri meydana getirmiştir.

Birlikte yaşamaya ihtiyaç duyan insanoğlu, karar alırken veya aldığı karar neticesinde bir işe kalkışırken de istişare etmeye ihtiyaç duyar. İstişare 'bilmediğini bir bilene sor' düsturuyla hareketin ismidir. Nasıl ki bireyler kendilerini ilgilendiren hususi konularda istişare ediyorlarsa, aynı şekilde toplumun da umumi konularda iştirak-ı umumi (genel katılım) ile istişarede bulunmaları gerekir. Danışılmadan, görüşülmeden alınan kararlar bir kesimi mutlu ederken başka bir kesimi kesif buhranlara sürükleyebilir. Dolayısıyla istişarenin, soruna yönelik tartışmaların toplantı ortamlarında genel katılım ile sağlanması gerekir. Binaenaleyh tarihimizde ilk Türk devletlerinden bugüne bakıldığında kurultaylara, meşveret meclislerine, divan toplantılarına, mebusan meclislerine rastlarız. Bu oluşumlar, problemlerden kurtulup daha iyiye yönelmek, insanları adaletle yönetmek için birlikte karar almak ve birlikte çalışmak gayesi ile mevcuttur. Sorunlara çözüm bulmak için bir ve beraber olup ortak hareketin önemini vurguladıktan sonra günümüz sorunlarına bir göz atalım.

Eğitim Sistemi

Bugün öğrenciler incelendiğinde kimisi eğitim sistemini eleştirmekte ve bu işin böyle devam edemeyeceğinin farkında, kimisi de eğitim sistemine boyun eğmiş yanlış kalıpla şekil alan tekdüze ama literatürde başarılı insan olma yolunda. Durumun böyle olması, eğitim sisteminde sürekli değişiklik yapılmasına sebep oluyor. Ancak bugüne kadar yapılan hiçbir değişiklik tam memnuniyet sağlamış değil. İşte, Türkiye'deki bütün öğrencileri, ilköğretimden yükseköğrenime kadar, yakinen ilgilendiren bir sorun. Eğitim sistemindeki sorunlardan şikâyetçi olan lise öğrencileri ile görüştüm. Çoğu, bu mevcut sistemin bizi bencilleştirdiğini, özümüzden kopardığını, pratikle desteklenmeyen, tamamen teorik bir yapı olduğunu savunuyor. Peki, çözüm yolu sürekli sistem değişikliği mi? Rayında gitmeyen sistemin değiştirilip diğer ülkelerde olduğu gibi köklü bir sistemin oturtulması, belki çözüm için önemli ama kim tarafından veya kimin destek ve katkılarıyla? Tabii ki sorunun

umdesi, kaynağı ve merkezi olan öğrencilerin katkılarıyla. Bu katkı, sahip oldukları görüşler veya çözüm fikirleri olabilir.

Ülkemizdeki Öğrenci Meclisleri Ve İşlevleri

Milli Eğitim Bakanlığının öğrencilere demokrasi eğitimi vermek, yönetim şuuruna vakıf öğrenciler yetiştirmek ve öğrencilere liderlik vasfı kazandırmak gibi gayelerle uyguladığı öğrenci meclisleri projesi diğer ülkelerde, gerek Ortadoğu'da gerekse Avrupa'da, uygulanıp başarı sağlandığı bilindiği için 'bizde neden olmasın?' anlayışıyla ülkemizde açılmıştır. Aslında atılması gereken önemli bir adımdır. Çünkü bugün Dünya'daki en iyi üniversiteler sıralamasında yerimiz pek parlak değil. Bunun en önemli sebeplerinden biri de eğitimin özgür ve demokratik olmaması olarak gösteriliyor. Bu durumda öğrenci meclislerinin aktivitesini artırmaya, daha da önemlisi demokrasi eğitimi vermeyi amaç edinmiş bir yapı yerine öğrencilere eğitim demokrasisi sunan bir yapıya ihtiyaç var. Peki nedir eğitim demokrasisi?

Eğitim demokrasisi, öğrencileri sistemin yönetiminde, denetiminde ve değişmesinde istişare ve karar merkezi kabul eden yapının varlığıyla mevcuttur. Eğitimde yaşanan sorunları öğrenciler tarafından kurulan meclislerde tartışmaktır, eğitim demokrasisine sahip olmak. Ülkemizde bu durumun sağlanması için bazı kalıplaşmış yargıların önüne geçmek gerekiyor. Örneğin 'Bizim öğrenci olarak bu soruna şöyle bir çözüm önerimiz var, izin verin üzerinde ekip çalışması yapalım.' denildiğinde 'Evladım, bırakın bu boş işleri. Siz dersinize çalışın.' gibi bir karşılık verilmesi kalıplaşmış bir yargıdır. Öğrenciler arasında bile devam eden sıkıntılara 'Dur!' demek için çalışan, bulunduğu ortama değer katmak isteyen gençlere 'boş işlerin adamı' yaftası yapıştırılabiliyor. Öğrencilerdeki bu tabuyu yıktıktan sonra işe başlamak lazım.

Öğrenci meclislerinin işleyiş prosedürüne değinecek olursak:

Meclisler, okullarda oluşumu itibariyle yönetim amaçlı iki kısımdan oluşur: Başkanlık Divanı ve Genel Kurul. Başkanlık divanında Başkan, Başkan Yardımcısı ve Divan Kâtibi bulunur. Genel Kurul da ihtiyaçlara göre taksim edilmiş komitelerden oluşur: Bilim, Sanat ve Kültür Komitesi, Spor Komitesi vb. Bu komitelerin üyelerini ise sınıf temsilcileri oluşturur. Sınıf temsilcileri genel kurul toplantılarında sınıflarda sorun ve istekleri bildirir. Genel bir katılım ile toplantıda sorunlara çözüm aranır veya 'Kamuoyunun isteği nasıl gerçekleştirilir?' diye tartışılır. Alınan kararlar Başkanlık Divanına bildirilir. Başkanlık divanı kararları onayladıktan sonra yazılı hale getirip idareye bildirir. Bildirilen bu kararlar idare için sadece 'tavsiye niteliğindedir.'

Komşu okullardan öğrenci temsilcisi arkadaşların görüşlerini ilgiyle okuyacağınızı umuyorm.

Çapa A.L. Öğrenci Temsilcisi KERİM KAAN IŞIK:

"Meclisler yeteri kadar işlevsel olamıyor"

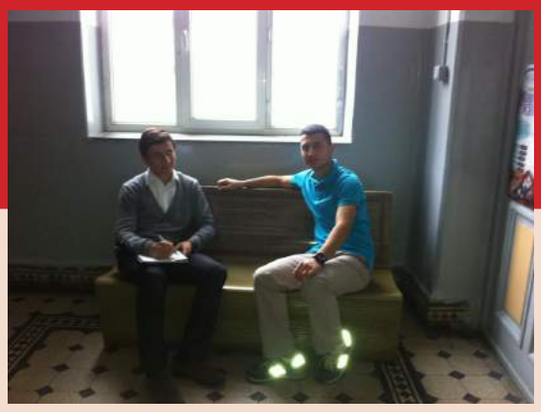

- Okulunuzda ve Fatih'te öğrenci meclislerinin faaliyetleri hakkında ne düşünüyorsun?

Kerim Kaan Işık: Okulumuzda 20 günde bir öğrenci meclisini topluyoruz. Sınıf temsilcileri, sınıflarındaki istekleri veya sorunları gündeme getiriyorlar. Biz de bu vesile ile onlara çözüm oluşturmaya çalışıyoruz. Gerek okul idarecilerimiz gerekse genel kurul üyeleri yeterli desteği sağlıyorlar. Ancak aynı durum ilçe meclisinde vukû bulmuyor. Kabinemizle oluşturduğumuz projeleri ilçe milli eğitim müdürlüğüne götürdüğümde bakanlığın bu tarz çalışmalar için bütçe ayırmadığını söylediler. Fatih'teki liselerin okul öğrenci meclis başkanlarını bir araya toplayıp hem okullardaki sorunlarını görüşmek hem de birbirimiz arasındaki diyaloğu artırmak istedim. Bu işin yapılması için gerekli mercilerle görüştüğümde ilçe meclislerinin oluşmasındaki tek amacın başkan ve yardımcılarını belirleyip temsilen il meclisine gidebilmek olduğunu anladım, maalesef.

Cağaloğlu A.L. Öğrenci Temsilcisi CEM ALTINTOP:

"Öğrenci meclisi için tahsis edilmiş bir mekâna sahibiz."

- Cağaloğlu Anadolu Lisesi'ndeki öğrenci meclisi çalışmaları hakkında bilgi verebilir misin?

Cem Altıntop: Öncelikle okulumuzdaki başkanlık sisteminden bahsedeyim. Biz güçlü bir ekip olarak seçimi kazandıktan sonra bir ay boyunca okulumuz mezunlarından bu görevi yapmış kişilerin büyük destekleriyle yıl içinde neler yapacağımızı konuşur, tartışır ve resmi bir boyut kazandırmak için çalışırız. Kasım ayında bizim küçük büyük yapacağımız bütün faaliyetler takvimimizde yerini alır. Bu sayede planlı ve düzenli olarak çalışmalar yürütürüz. Ayrıca yapacağımız işlerin sponsorlarını da erken tarihte bulma imkânımız olur. Öğrenci meclisine gelecek olursak, bu yıl öğrenci meclisinde 6 komisyondan oluşan bir genel kurul tertip ettik. Bu komisyonlar ilgi alanlarına göre sınıf temsilcilerinden oluşuyor. Ayrıca okulumuzda birçok etkinlik, öğrenci meclisi himayesinde ve öğrenci önderliğinde yapılmaktadır. Durumun böyle olmasında okulumuzun çok büyük payı var. Örneğin sadece öğrenci meclis toplantısı için tahsis edilmiş bir mekâna sahibiz.

-Peki Fatih ilçe meclisi çalışmaları hakkında ne düşünüyorsun? İlçe başkanlığını niçin tercih etmedin?

C.A: Fatih ilçe meclisinin yeterli bir aktivitesine şahit olmadım. Fatih gibi İstanbul'un güzide semtinde durumun daha farklı olmasını beklerdim. Örneğin benim, seni bu röportajda ilk defa görüyor olmamam gerekirdi. Bu hususdaki sorumluluğun bizleri bütünleştirecek olan ilçe meclis başkanına ait olduğunu düşünüyorum. İlçe başkanlığına aday olmama sebebim ise kendi okulumdaki çalışmalarımın yoğunluğuydu.

Foto: BURAK ÖZYÜKSEL

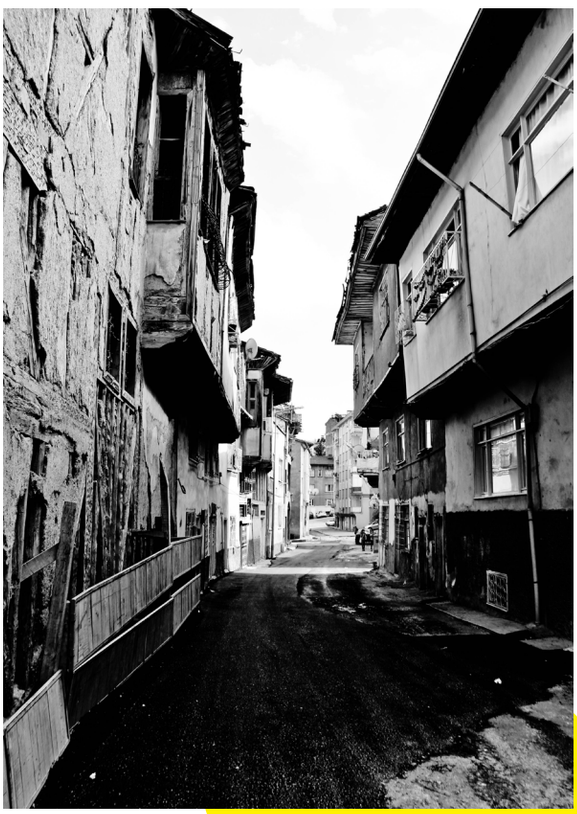

Foto: TAHA ŞAMİL ÇAKIR

FELSEFE KULÜBÜ ETKİNLİKLERİMİZ

Bir Film Bir Kitap

MERVE BALIK

Bu yazının ekseni, okulumuz Felsefe Kulübü'nce yıl içerisinde yapılan, yapılması düşlenen paylaşımlardan bahsetme isteğinden kaynaklanıyor. Ama oluşturduğum izlek ne yapıp ne ettikten daha çok, neyi özümseyip neyi özümsemediğim üzerine. Sıralamak gerekirse, ilk dönem film gösterimi yapıldı,, kulüp rehber öğretmenleri önderliğinde okula felsefe kulüp odası kazandırıldı. Her ne kadar fikir uygulamada dinamikliğini ve istikrarını koruyamasa da "Kitap Okuma Atölyesi" adlı bir paylaşım gerçekleştirme çabasına giriştik.

Film gösteriminde Nancy H. Kleinbaum'un aynı adlı eserinden Peter Weir'ın yönettiği **Ölü Ozanlar Derneği**'ne yer verdik. Film, karar aşamasında "Bunu izlemeyen yoktur", "Ya izlemeyen varsa?" "İzleyen yeniden izlesin, izlemeyen kalmasın" nidaları eşliğinde seçildi. Bence yerindeydi seçim, gösterim sonu ilk kez izleyip tebessüm edenini görmek güzeldi.

Robin Williams'ı ve epey genç haliyle Ethan Hawke'ı gördüğümüz film, bütüne bakarsak kitap, kışkırtıcı olmak için fazla klişe sayılabilir; fakat ben yine de hayata bakış açıları konusunda bir şeyleri sorgulatabilmesi yönüyle özel olduğu kanısındayım.

Ölü Ozanlar Derneği'nde tutkularını özgür bir şekilde yaşama fikrini aklının ucundan geçirmeye bile korkan, aileleri tarafından önceden belirlenmiş hayatlarını yine onların kontrolünde sürdüren bir avuç gencin, carpe diem! (Günü yaşa) mottosunu bağıran bir öğretmenin (Bay Keating) karşılarına çıkmasıyla ne gibi değişimler yaşadıkları anlatılır. Olay örgüsünde, kendi okullarından mezun olmuş, aynı zamanda okulun metodlarını elinin tersiyle itebilmiş Bay Keating'in de zamanında mensubu olduğu Ölü Ozanlar Derneği kilit noktadır.

Gece vakti toplantıyı gerçekleştirmek için buluştukları mağarada Thoreau aşağı Thoreau yukarı parçalar okurlar. Öyle ki Thoreau'nun Walden'ından "I went to woods because I wished to live deliberately..." (Ormana gittim, çünkü bilinçli yaşamak istiyordum) ile başlayan bölüm her toplantı başında okunur. Kitapta/filmde yapılan Thoreau-Walt Whitman zikri beni en çok etkileyen nokta olmuştur. Kaçınılmaz olarak Bay Keating karakteriyle izlediğimiz Robin Williams'ın Todd karakterinde izlediğimiz Ethan Hawke'a yaptırdığı Walt Whitman tasviri en sevdiğim kısım/sahnedir.

Olayın özüne dönersek, gençlerimizin sistemden yavaş yavaş bağlarını kopartıp arzularına yönelmeye başladıktan kısa süre sonra olay örgüsünün kasvetli gidişatı; babasından gizli tiyatro yapan Neil'ın iç burkan ölümü, Nuwanda'mızın okuldan atılışı, kalan beylerimizin de Bay Keating'i okuldan gönderecek kağıda imzayı atışları, beni verilmek istenen mesaj konusunda sürüncemede bırakmaktadır. "Sistemden bağları kopartmak"tan çok "sistemle ateşkes ilan ediş" mesajı varmış gibi geliyor bana. Her ne kadar bu yorumlar bana ait olsa da başta belirttiğim Ölü Ozanlar Derneği'ni özel bulma nedenimi tahribe uğratmamıştır hiçbir zaman.

Gelelim Kitap Okuma Atölyesi'ne...

Önceden belirleyeceğimiz metinleri, ilerleyen zamanlarda da kitapları okuyup güzel güzel analizini yapma isteğinden doğan paylaşıma koyduğumuz isim bu. Paylaşım, kulüp üyeleriyle sınırlı değildi; ilgisi, isteği olan herkese duyurmaya çalıştık, metinlerin kopyasını ulaştırabileceğimizi söyledik. İlk buluşma 26 Aralık'ta gerçekleşti. Katılım azdı, yetersiz denebilirdi ama olsundu. Ana fikre uygun hizmet edildi mi? Edildi... Metin tahlili yapıldı mı? Yapıldı...

İlk metnimiz Platon'un dostluk diyaloğu Lysis idi. Diyalog; Sokrates, Hippothales, Meneksenos ve Lysis arasında geçer. Dostluğu neler doğurur? Dostluğun özü nedir? Seven mi dosttur sevilen mi? Gerçek dostluk ne-

dir? soruları üzerinden bir tartışma gerçekleşir. Diyalog sonunda Platon elbette bir sonuca varmaz, öne sürdüğü tezleri kendisi çürütmüş, bizi soru işaretleriyle baş başa bırakmıştır. Anlamamıza yardımcı olmuştur ama asla dostluğun ne olduğunu söylememiştir de. Diyalogda ortaya atılan "iyi olan kötü yüzünden sevilir" savı ile gelişen kısım kendimce sevdiğim, günümüz dostluk algısıyla örtüştürdüğüm kısımdır. İyi, kötü ve ne iyi ne kötü olan üç durumdan söz edilir. Kötüyü yok ettiğimiz takdirde hiçbir şeyin yardımına ihtiyacımız kalmayacaktır. Kötüden dolayı iyiyi seviyoruzdur. İyinin ilaç, kötünün hastalık olduğunu düşünecek olursak, hastalık yoksa ilaca da gereksinim olmayacaktır. Dostluğun zıttını düşmanlık olarak adlandıralım, düşmanlık ortadan kalkarsa dostluk da ortadan kalkacaktır.

Paylaşım için seçtiğimiz iki isim daha var: **Kant**'ın *Aydınlanma Nedir?* makalesi ve **Orwell**'dan *Bin Dokuz Yüz Seksen Dört*. Bunlar için henüz buluşma gerçekleştirmiş değiliz; ama kısaca değinmek istiyorum.

Kant'ın makalesi için, açık olduğu üzere, başlığında yöneltilmiş soruya verilmiş cevaplar bütünüdür diyebiliriz. Kant, aydınlanmayı bireyin erginliğine yorar, onun için aydınlanmayı gerçekleştirebilmek, ergin oluşun kanıtı gibidir. Onun cümleleriyle söyleyecek olursak "kişinin kendi suçu ile düşmüş olduğu ergin olamama durumundan kurtuluş" aydınlanmadır. Kişinin ergin olamayışı, aklını başkasının kılavuzluğu olmaksızın kullanamayışındandır. Bu suç, aklın kendisinde değil, bireyin onu kendi başına kullanma cesaretini gösteremeyişinde dayanak bulur. Bu yüzden sapere aude! der Kant, cesaret et!

"Bilinçleninceye dek başkaldıramayacaklar, başkaldırmazlarsa da hiçbir zaman bilinçlenemeyecekler."

Bin Dokuz Yüz Seksen Dört, gerek edebiyat gerek sinema dünyasında karşımıza çıkmış, Orwell'ın tüyleri diken diken eden "o" distopyayı yarattığı eseridir.

Dünya yerleşmenin olmadığı kutuplar ve sürekli el değiştiren Ekvator hariç Okyanusya, Avrasya ve Doğu Asya olmak üzere üç büyük güç elindedir. Bu üç gücün hiçbirinin diğerlerimden arta kalır yanının olmadığı belirtilir. Üç güç de farklı isimlendirilen benzer ideolojilere ve benzer korkunçluktaki yaptırımlara sahiptir.

Eser Okyanusya odaklıdır. Okyanusya'ya baktığımızda diktatörlük denebilecek yönetimde Büyük Birader ve Parti yer alır. Büyük Birader yarı-kutsal yönetici tiplemesi olmakla beraber sistemi sembolize etmiştir. Okyanusya'nın her yerinde, kişide sürekli izlendiği hissiyatı uyandıran dev posterleri asılıdır.

Bu toplum yapısında en büyük suç; düşünce suçudur, düşünme eylemi yasak kılınmıştır. Haliyle yapının en

faal savunma mekanizması -sözde savaş haline rağmen- düşünce polisleridir. Kitapta "çiftdüşün" şeklinde bir söylem yer alır. Düşünme eylemini en aza indirgemeyi amaçlar. Birbirine zıt iki kavramın iç içe kullanılıp toplumu bu kargaşa ile yönetmeye denir ve yine düşünmeyi kısırlaştıran, çok az sayıda sözcüğe sahip, Parti bünyesince üretilmiş "Yenikonuş" diliyle birlikte işler. Yenikonuş dilinde özgürlük sözcüğü yer almaz.

Her yerde tele ekranlar ve mikrofonlar bulunur. (Proleter bölgesi hariç, orada tele ekranlar bulunmaz. Proleterler toplum yapısında alt tabakayı oluşturmaktadır ve Parti tarafından ciddiye alınmazlar. Kaba tabirle hayvanlarla aynı kategoriye tâbi tutulmuşlardır, onların düşünüp düşünmemesi Parti için tehdit teşkil etmez). Bu aygıtlar durmaksızın ve müdahale edilmeksizin insanları gözetler, özel hayatı olanaksız kılar. Geçmiş değiştirilebilmekte; Parti tarih üzerinde oynamalar yapabilmektedir ve toplum bu akıl almaz duruma ilgisizdir. Tüm bu yaptırımlarım tek sebebi Parti'nin varlığını sonsuza dek sürdürme isteğidir. Tele ekranlar mı, özgürlüğü barındırmayan bir dil mi, düşünceyi kısırlaştırma çabası mı, hangisi daha korkutucu ve dokunaklı, ayrımsıyamıyorum.

Kitapta can sıkan hadiselerden biri de kuşkusuz "Kestane ağacının altında / Sen beni sattın/ Ben de seni" şeklinde sözleri olan şarkıdır. İlk başta pek anlam ifade etmez ama kitabın sonunda hüzünlendirir. Ki öğrendiğime göre Orwell bu sözleri öylece uydurmamış, 20'lerin İngiltere'sinde popüler ve oldukça neşeli bir kamp şarkısı olan şarkının sözlerinde değişiklikler yaparak yazmıştır. Ve öylesine neşeli bir şarkıyı akıllarda ihanetin, kaybedilen umutların hatırlatıcısı olarak bırakabilmiştir.

Orwell'ın tasvir ettiği by distopya yakın tarihten örnekleri, dehşet uyandıran soğukluğuyla ne kadar politik duruşlu olursa olsun birini apolitik konuma getirebilir mi? Bir anlığına bile olsa (bence) getirebilir. Tüm ideolojilerden soğutabilir mi? Bir anlığına bile olsa (bence) soğutabilir...

Bizden Diyarlar'a Seyahat...

METEHAN KILIÇ

Geçen yıl 21-30 Haziran tarihleri arasında güzide lisemiz Sâmiha Ayverdi Lisesi olarak ''bizden diyarlar'' diye nitelendirdiğim bölgelere yolculuğa çıktık. Osman Hoca'mızın liderliğinde, yorucu ama bir o kadar da eğlenceli ve çok değerli bir yolculuk yaptık. Okulumuzun dergisinde gezdiğimiz yerlerden ilham alınarak yazılmış güzel bir yazı bulunsun istedim.

Yunanistan'dan başlayıp Bosna-Hersek, Makedonya, Arnavutluk, Hırvatistan, Bulgaristan ve biraz da Karadağ topraklarını dolaşıp geldik. Ama ben, *Bizden Diyarlar* diyerek özelleştirdiğim, Osmanlı izlerini taşıyan ve bizi şu an bile çok seven insanlarla dolu olan coğrafyalardan bahsetmek istedim yazımda.

Bosna'da, Sarayova'dayız. Mimarisi ile Osmanlı'dan büyük izler taşıyan Sarayova'da şanını Türkiye'deyken duyduğumuz Boşnak böreğini tatmış olduk; yolunuz düşerse tadına bakmalısınız. Kahvaltıdan sonra Baş

Sokullu Mehmet Paşa Köprüsü.

Çarşı'dan başlayarak büyük lider Aliya İzzetbegoviç'in de kabrinin bulunduğu şehitlikte, savaş zamanı yoldan geçen Müslüman Bosnalıları sniper ile hedef alan Sırpların mekanı olan Sniper Tepesinde, yemyeşil Bosna Milli Parkı'nda ve şehrin kalbi olarak bilinen, bizlere tatlı ve serinletici bir su sunan Sebil'in çevresinde vakit geçirdik.

Sarayova'dan çıkıp tamamen Osmanlı diyebileceğimiz ve sınırdaki bir kale şehri olan Poçitel'e ve Neretva nehrine bağlanan yan nehirlerden birinin bizzat kaynağının dibinde kurulu olan Blagay Tekkesi'ne uğrayıp Mostara geçiş yaptık. '93 Bosna savaşından, katliam demek daha doğru olur, nasibini fazlaca almış olan bir yer Mostar. Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayreddin tarafından yapılan ve Sırp-Hırvat birlikleri tarafından yıkılan daha sonra Türkiye ve UNESCO'nun çabalarıyla köprünün ilk yapıldığı malzemeyle yenilenen köprünün bir tarafında Müslümanların kurduğu bir yaşam tarzı hâkimken hemen öbür tarafına geçtiğinizde Sırp ve Hırvatlardan gelen Hıristiyan kültürüne tanık oluyorsunuz. Hava karardıktan sonra Mostar köprüsünü karşınıza alıp dondurma yerken muhabbet etmenin tadını tatmamışsanız üzülebilirsiniz bence.

Boşnak Böreği.

Tamamen Ohrid Gölü'yle özdeşleşmiş bir yer olan Ohrid'in meydanında gezip arkadaşlarınızla muhabbet etmek, gölün manzarısını seyretmek, bisiklet turuna çıkmak, Black Dream gölünde yeşillikler içinde sandalla gezinmek ve göldeki sessizliği Ayverdi usulü tezahüratlarla bozmak oldukça eğlenceliydi.

Yolculuk Üsküp'e..

Bir tarafta Osmanlı'nın mütevazılığiyle kurulmuş bir çarşı ve hemen dibinde heykellerle doldurulmuş bir meydan. İkisi de güzel olmasına karşın meydandan

Baş Çarşı Sebili

Baş Çarşı Sebili

Osmanlı izlerini silmeye çalışırken yapılan abartı insanı üzmüyor değil. Bu iki mekândan sonra gelen ve Müslümanların zamanında korumak için büyük çaba sarf ettikleri, yemyeşil ağaçlarla dolu eşsiz güzellikte bir yer olan Harabat-i Baba Tekkesi'ne uğradık. Tekkede bizi karşılayan ve tatlı bir Türkçeyle bize tekkenin tarihini

Poçitel

ve yaşadıklarını anlatan ağabeyimizle fotoğraf çektirdik ve tekkeyi dolaşıp oradan ayrıldık. Bunların dışında dolaştığımız Hırvatistan, Bulgaristan, Karadağ ve Yunanistan'dan daha fazla söz etmek isterdim ama bana ayrılan yeri doldurdum.

Pek sevgili Osman Hoca'mızın teşvikiyle katılmış olduğum ve yine onun programlamış olduğu gezide iyisiyle kötüsüyle birçok anımız oldu. Bize bu imkânı sunan, ''Bizden Diyarlar''ı tanımamızı sağlayan, pek eğlenceli ve çok güzel anılarla dolu olan bu gezi için Hoca'mıza, gezi arkadaşlarıma ve bu sayfaları bana ayıran okul dergimizin çalışma ekibine de buradan teşekkürlerimi iletiyorum. Dünyada gezilecek ve görülecek çok yer var; bu gibi yolculuklar için fırsat bulduğunuz zaman değerlendirin derim ben. Sağlıcakla kalın…

BİR ŞEHRE VEDA

Bir akşam gidersem bu şehirden habersiz
Sormayın gidiyorum kendimce sebepsiz
Bu gidiş son gidiş olur dönüşüm sürpriz
Bir şarkı söylensin ardımdan sessiz sessiz

Birkaç yıldı bu şehrin kaldırımlarında
Gezindim çıkmaza giden sokaklarında
Bir hayal bitti bu şehrin sığ yollarında
Tadı kalmadı en güzel rüyaların da

Yüzüstü kalsa da anılar ben giderken
Buna mecburum bu şehre veda ederken
Bu gidiş vakitsiz oldu belki çok erken
Giden bir garipti dersiniz yad ederken

Boş verin beni bu şehri size bıraktım
Doğduğumda zaten ben bu şehre ıraktım.
Geldimse de bu şehirde seyyar duraktım
Gökte sönük yıldız olup maziye aktım.

Yıllar geçer de bir gün gelirsem hatıra
Benden selam söyleyin bıraktığım şehre
Lütfedip de uğrarsanız tozlu yollara
Belki dalarsınız o eski anılara

BİLAL KUBAT
Türk Edebiyatı Öğretmeni

ENDÜSTRİYEL 'FOOTBALL'

Futbol borsada mı, arsada mı?

EMİNE BATU

Bundan yıllar öce arsalarda, çayırlarda, masum bir oyun olarak oynanan futbolun, günümüzde spor dalı olmaktan çıkıp, oluk oluk para getiren bir sektöre dönüşmesi insafsızca bir oluşum, biz futbolseverler için üzücü bir durumdur. Çünkü takımı atağa çıktığında kalp atışları hızlanan, maçın beş dakikasını kaçırdığında ömründen beş yıl giden, futbolcusu sakatlandığında belki de ondan daha fazla acı çeken bizleri, taraftarlıktan çıkarıp, müşteri konumuna getirmek, zalimce bir yaklaşımdır.

Nitekim standart bir maç izlemenin belli ücret karşılığında olması, futbolun bir pazarda para karşılığı oynanan aktivite olduğunun en büyük örneğidir. Kendi ligimizi seyredemediğimiz yetmiyor, takımımızın Avrupa'daki maçlarını dahi para verip seyredebiliyoruz. Futbol deyince akla gelen yayın kuruluşunun, paraları akıttığı o havuzun suyu çekilmedikçe de seyredemeyeceğiz. 100'ün üstünde ülkede yayınlanan Barça- Real maçını şifreli yayın yapmak Türkiye için ayrıcalıksa emin olun biz, ayrıcalık da istemiyoruz.

Artık tuttuğu takımla nefes alan taraftarlar yerine, daha zengin, kombineli futbol izleyicileri geçti. Takımımız gol attığı zaman oraya buraya koşamadığımız, rahat rahat zıplayamadığımız stat şekilleri oluştu. Neden mi? Çünkü herkesin kombinesi var. Çünkü herkesin yeri belli. Çünkü biz müşteriyiz. Taraftar kredi kartları, taraftar sim kartlar, taraftar cips gibi ürünler, tribün kültürünü yıkıp, futbol sevgisinin zamanla mide bulandırıcı hale gelmesinin kanıtıdır.

Bu tutkulu seyirci profili yok edilip, milyarlarca para kaldırılıyor. Peki ya karşılığı? Kulübü yönetmek için insanların hislerini ticari kaygıya döküp yürüttüğünüz o devasa bütçeyle ne yapıyorsunuz peki ? Öyle ki Türk futbolu gelişmek yerine yerlerde sürünüyor adeta.

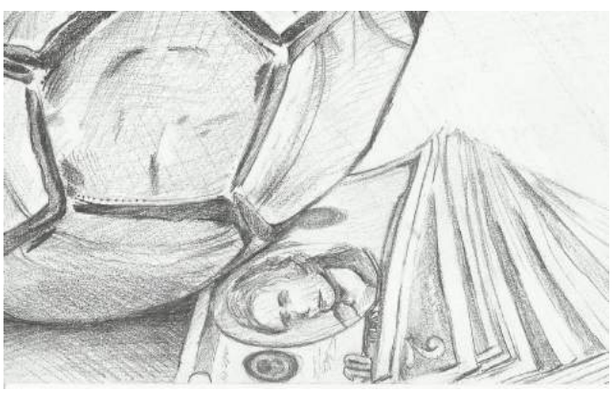

2000 sonrası maddi açıdan zenginleşen futbol, sermaye kapısı olarak görülmüş, ticari bir ürün haline gelmiştir. Futbolun sadece spor değil sektör olmasının getirdiği yankılarla Türk futbolu, şike sürecinde epeyce sarsıldı. Sporda "şike, şiddet, rüşvet ve haksız rekabet"...

Sahayı geçelim, şikenin futbolu kirletenlerin cebine yansıdığı kesin. Türk futbolu kaosa girmiş, olaysız derbi yapılamıyor olmuş, sahalar ringe dönmüş, kimin umrunda?! Ne de olsa biz izliyoruz, siz çuvalla para kazanıyorsunuz zaten !.

Bütün bu çıkar ilişkisine rağmen "Taraftar arkamızda olsun.", "Taraftar bize sahip çıksın." gibi cümleler sarf ediliyor. Oysa ki yeni futbol düzeninde ortada taraftar kalmadı ki ! Bu dönüşümün göstergesi olan profesyonelleşme(!) çabaları, çeşitli taraftar gruplarının, çatışmadan beslenen bu kuralsız rekabetin edilgen seyircileri olmaktan ziyade bizatihi uygulayıcılarına dönüşmelerini de kaçınılmaz hale getirdi.

Aslında Peter Kanyon'un da dediği gibi: ***"Sorun bir futbol kulübü olarak mı, yoksa artık küreselleşmiş bir sporda dünya çapında tanınan uluslar arası marka olarak mı algılandığımızı bilmektir."*** İşte tam da bu noktada biz futbolseverler iddiayı, bahis oyunlarını bırakıp futbolun maddiyat dünyasının yeni oyun bahçesi olmasını engellemeli, en seyirlik ve sevilen bu sporu korumalıyız.

bekleyişler...

-bir hıçkırığı yoldan çevirememek-

DAMLA ÇEVEN

"Harcamak istemiyorum bu yaşanmışlığı. Ama senin parlaklığın ayna gibi. Ne gördüğümden emin olamıyorum. Diğer yarım gibisin. Aynadaki yansımam. Sen baktığında diğer her şey önemsiz, senin baktığın şey her gün dört yapraklı yonca bulan bir insandan daha şanslı, daha canlı, fazla hayatta... Ölüme de bir o kadar yakın. Gözlerinin ateşinde ölmeyi herkes kaldıramaz, fakat ben; orada dirildim. Gözlerin kapandığında orası benim mezarım; açıkken, dünyaya güzellikler bağışladığında, huzur bulduğum yuvam. Kaygı son safhada. Ama umutsuzluğa yer yok. Ben ki hiç kimsenin "gerçek mânâda" ölemeyeceğini düşünen âlâ pozitif bir insanım. Gülümseyememektir ölüm, ağlayamamaktır; beklemektir ölmeyi, özlemle.

İkimiz de bunları yaşamayacağız. Biz gülerken evrenin yüreği hoplayacak. Donuk yaşayan insanlar da dahil herkes, her şey dans edecek. Estetik olmayan bir sürü hareket olacak bu dansta; yine de kimse kimseyi yadırgamayacak. Dünya hafifleyecek birden, yerçekiminin etkisi kısa süreliğine, yürekleri bedenlerine sığmayan bu varlıkların havalanması için, etkisini yitirecek. Sonrasında yataklarında bulacaklar insanlar kendilerini. Çerçeveler duvarda, kanepeler televizyonun karşısında, fare uzandığı peynirin yanında, her şeye daha anlamlı devam edecekler. Devam etmek için nedene ihtiyaç duyar çünkü, tüm varlıklar. Şu kız, hocasını sevdiği, ona inanmak istediği için yazmaya devam etmiyor mu?... Şurda, beşiğindeki bebek, annesi bir kaşık daha yedirmek isterken ona, mamanın tadını beğenmediği ve artık doyduğu için başını çekmişken dolu kaşıktan; bu emektar, şefkatli kadını kırmamak, onu mutlu etmek için son bir hamleyle yalayıp yutmuyor mu yemeğini? Peki yatağında dönüp duran şu tontona ne demeli?!.. Aldığı bisikleti torununa göstermek için sabahı beklemek zorunda. Nasıl tepki ve-

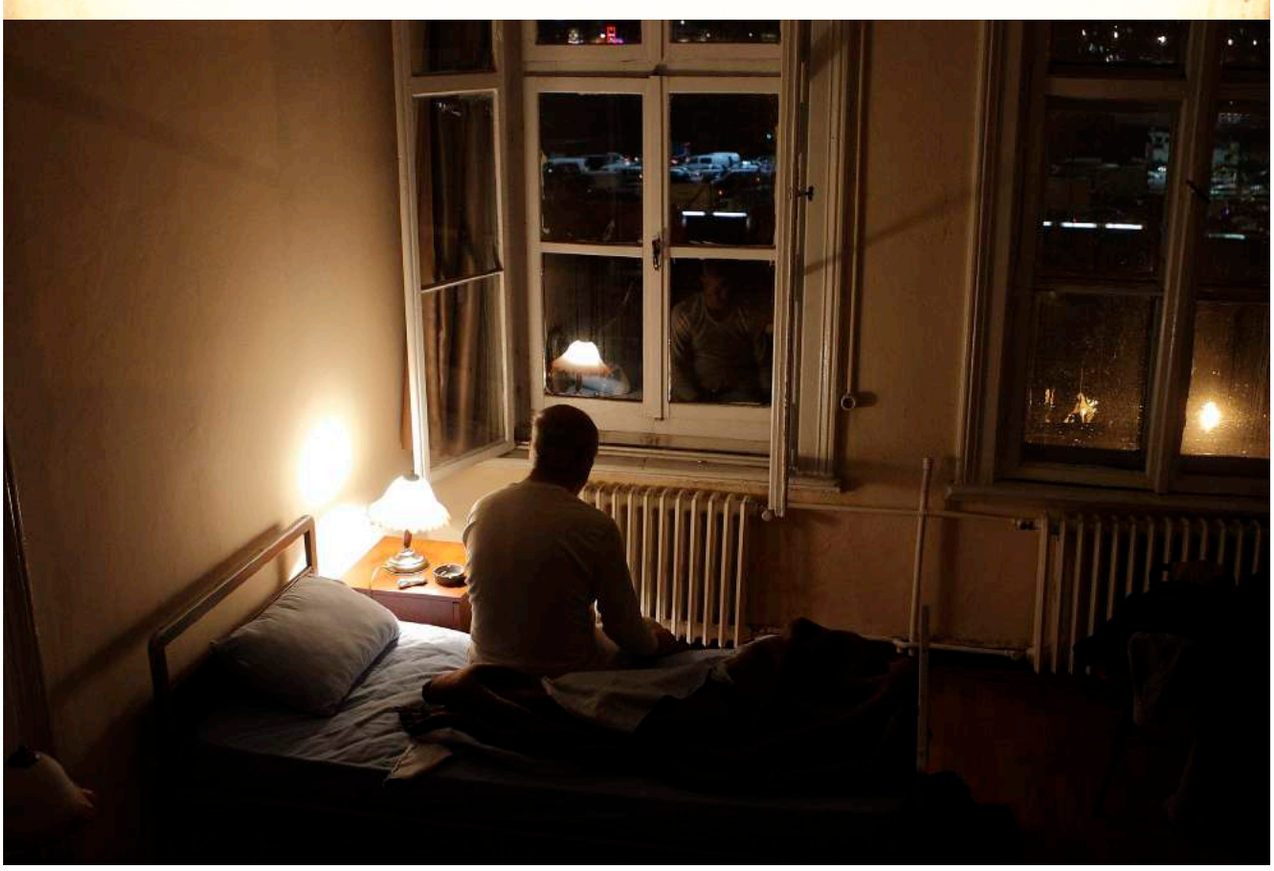

receğini düşünüyor; kahkahalarla sarılacak, ellerinden ve yanaklarından minnet ve saygıyla öpecek…

Ve kalkıyor dede, sabahı bekleyemeyecek daha fazla. Olgun olmak yakışmaz zaten kırmızı yanaklarına, pos bıyığına! O torununun arkadaşı, onun biricik his ortağı, kahramanı… Çocuklar sabır bilmez pek. O farkında bunun, hem de nasıl farkında…

Akşam sefası beklemiyor mu karanlığı? Gündüzlere küskün olsa da, gittiğinde güneş, sunmuyor mu kendini ışıksızlığa? Evrenin parıltılı gökyüzüne hayranlıkla ve titrek bir hasretle bakmıyor mu? İstiyor elbet, yok olacaksa bir gün; oraya karışmayı, hiçlikle buluşmayı o da istiyor…

Ve seviyor insanları o da, bakmayın böyle istediğine. Yanından "küçük" ne varsa sahip olan, koca yüreğinden dolayı bir türlü dengesini sağlayamayan bir bebek geçiyor, diğer hepsi gibi… İçi gidiyor çiçeğimizin. Yapraklarından da görüyor o, kokluyor; gövdesinde sarsılmaz bir sevgi kaynıyor. Ağlıyor.

Evet. Biz ağladığımızda sevgiden mi ağlarız, henüz çözemedim. Fakat nedeninden çok, sonucu pek bir hüzünlüdür…

Önce gözleri doluyor insanların ve bitkilerin ve hayvanların ve eşyaların… Her şeyin. Bir birbirimizi donuk bakışlarla anlamaya çalışırken zaman aksar biraz. Her şey'in gözlerinin suyu çekilir.

Alt dudağımızın titrediğini gördüklerinde, hiçbir zaman tamamen hâkim olamadığımız bedenimizin iyice kontrolden çıktığını… bir hıçkırığı yoldan çevirememediğimizi duyduklarında, ortalığı sel kaplıyor. Çok tiz bir çığlık. Sokaklardalar. Üstüne üstlük yağmur da yağıyor. Acının bereketi. Her şey en sevdiği varlığı kaybetmiş gibi ağlıyor. Kimisi elinde bıçak, kalbini sökmeye çalışırken durduruluyor. Yine de her tarafta bir uğultu, tekrar edilen tükenmiş hareketler. Gök ışık dolu, her şeyin gözü yanıyor. Katran dolu zindanlar inliyor. Duvarlar kan akıtmaya başlarken, göremedikleri o yerde kaybolmak isterken tümü, bir fısıltı yankılanıyor. "Öyle kolay gidilir mi?" duyuluyor. Oysa gidilir, bilmez o. Tekrar: "Ölmemiş…", "Aramızda!". Evrenin yüreği atıyormuş, o… O hâlâ durmamış. Yakıcı son bir nefesten sonra yere yığılıyor hepsi. Taşların soğukluğu bedenlerini ve zihinlerini uyuşturuyor. Güneş kaçıyor, bakmak için gelmişti; merak ettiğinden. Artık karanlık. Hiç ses yok. Olsa da duyulmayacak kadar boş ya her taraf, nefes alanlar soluk soluğa olduklarından habersiz… Her şeyin kafasına bir ağrı saplanıyor (Evet, her şey'in kafası var). Sırt üstü, dümdüz uzanıyor şimdi hepsi. Elleri açık, avuçları havaya dönük. Yarılıyor çizgi çizgi bu avuçlar, içlerinde simsiyah birer girdap. Hâlâ ses yok. Fısıltı yalan söylemez, söylememiş olmalı. Eğer duymazlarsa tekrar, her biri kendi girdabında arzuladığı hiçliğe karışacak. Çünkü artık bir gereği yok yaşamanın. E, bir önemi kalmadı ki gülmenin, ağlamanın, ölmenin, bir şeylerin peşinden koşmanın… Arayışlarda kaybolmanın, sürekli sorgulamanın, sualsiz kabul etmenin…

Ah! Bir şeyler var. Net değil. Eğiliyorlar avuçlarına. Gözleri hem acıyla hem özlemle bakıyor bilinmeyene. Kapatıyorlar. Burun buruna geliyorlar boşlukla.

"Güm!" Fısıltı, ses… yalan söylemez. Söylememeliydi de. Evrenin yüreği… Heyecanlanmış gibi, koşmaktan nefesi kesilmiş gibi atıyor! Girdaplar yok oluyor, avuçlar yumruk. Her şeyin kafası yukarıda. Bırakıyorlar, hiçlik karışsın hiçliğe. Evrenin yüreği attığı sürece ikisini aynı anda yapmaları mümkün değil. Yaşamayı seçiyorlar. O sesi duydukları sürece ikincisini seçmeyi düşünemezler. Bu gümbürtüyü bırakıp gidemezler…

Bizim gözlerimiz kurudu, ağlamayı bırakıyoruz.

Her şey yine yerli yerinde.

İnsanlar yataklarında. Çerçeveler duvarda, kanepeler televizyonun karşısında ve fare uzandığı peynirin yanında. Her şeye daha saçma devam edecekler. Kız hocasını seviyor, yazdığına memnun; çocuk: "İyi ki yemişim!" diyor "mamayı", "Onu üzmemişim.". Dede: "Biliyordum işte!" diye gülüyor, "Sabaha kadar beklenmezdi ki…" Ne olur ne olmaz. Daha huzurlular.

Akşam sefası pişman değil. Beklemek ve sevmekten başka ne yapabilir?...

Yine insanlar. Bir şey varken, o "başka bir şey"in özlemini çekecekler. Hasret kalacaklar. Onlara bazen hiçbir şey yetmiyor. Belki de bu yüzden parçalanmak istiyorlar…

Düşünüyorlar. Bazen delirecek gibi oluyorlar. Sonra ürkütücü kahkahalarla sarsılıyorlar. Bir yere gözlerini dikip bakıyorlar… Söyleyecek başka bir şey bulamıyorum. Sen aklıma geliyorsun.

Belki sarılınca biz, hem hiçlikteyiz hem yüreğimizin hızlı atışlarındaki yaşamda. Senin parlaklığın ayna gibi.

Gözlerini gözlerime sabitleyip aklımı ve kalbimi okuyan, onları anlamak için bu kadar uğraşan tek şeysin."

HİP-HOP ve 'Kalbi Ritimle Besleyen müzik: RAP

ENES AKGÜN

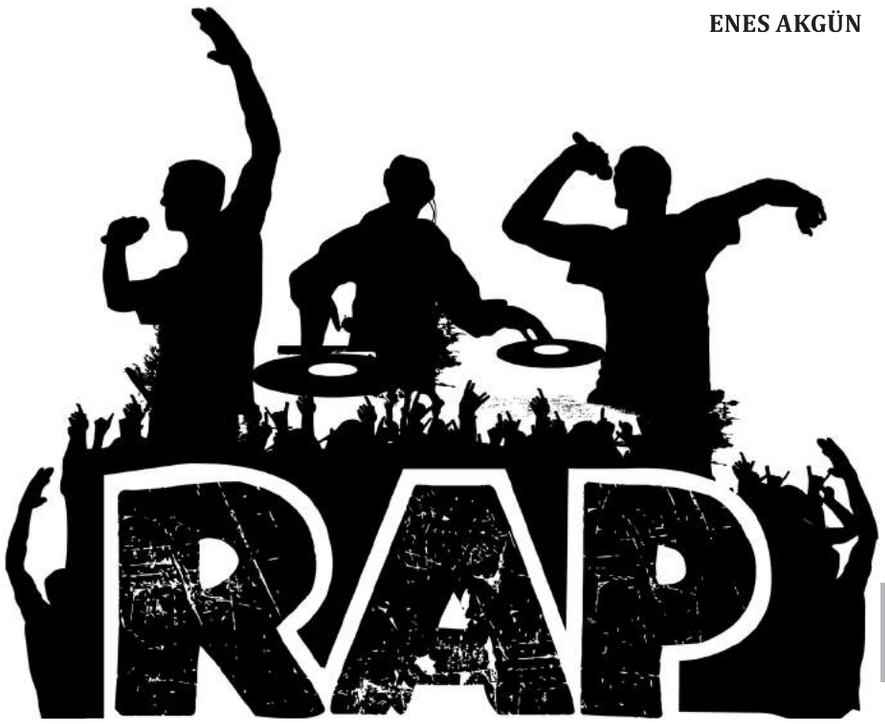

'Sokak sanatı', 1970'li yılların sonunda Amerika'da kötü koşullarda ve azınlık olarak yaşayan zencilerin gündemden uzaklaşmak ve eğlenmek için oluşturduğu bir kültür ve yaşam tarzıdır. Bu kültürü Türkçe sözlü Rap müzik sanatçısı Ceza'nın deyimiyle bir ağaç olarak düşünürşek Rap müzik, Graffiti sanatı, Breakdans ve Dj'lik, bu ağacın herhangi dalından biridir. Hiphop kültürünün doğmasında Blues, Funk, Soul ve Jazz müziğinin etkisi oldukça büyüktür. Hiphop kültürünün bir alt kolu olan Rap'in kökeni de 1970'lerde özellikle siyahi insanların yaşadığı Amerika'nın kenar mahallelerine, bir diğer deyişle "getto"lara dayanmaktadır.

Rap "Rhytm And Poem" ('Ritim ve Şiir' ya da 'Ritmik Şiir') veya "Rhytmic African Poetry" (Ritmik Afrika Şiiri) sözcüklerinin kısaltması olarak bilinse de aslında rap ingilizcede "ağır eleştiri" demektir ve "and" kelimesi kısaltmalarda asla "a" harfiyle sembolize edilmez .(bkz: [Rock n Roll,R&B,P&G]).

Hiphop kültürünün içindeki başlıca dört elementten biri de Breakdans'tır. Breakdans, 1970'lerin sonlarında New York'un Bronx mahallesinde Siyah ve Hispanik gençler arasında başlayan ve kısa bir süre sonra dünyanın her yerine yayılan "yarışmacı (competitive), akrobatik ve pantomomik bir sokak dansı şeklidir. Breakdans Hiphop'un önemli unsurlarından biridir. Başlangıçta sadece yerde dans etme anlamına gelen breakdans, şu an electric boogie, locking, uprocking, popping ve diğer fantezi varyasyonları içeren bir kavram haline gelmiştir

(Dünyanın en önemli Breakdans organizasyonu olan Red Bull BC One 'da yarışan bir B-boy)

Graffiti ise kimi çevrelerce bir sanat dalı olarak kabul edilirken, bir başka bakış açısı da, graffitiyi vandalizm olarak değerlendirir. Günümüzdeki anlamıyla graffitinin ana çıkış noktası 1940'lı II. Dünya Savaşı günlerine denk gelmektedir. Almanya'yı Doğu ve Batı şeklinde ikiye bölen Berlin Duvarı'nın her iki yanının protest insanlar tarafından boyanarak, yazı ve sloganlarla bezenmesi grafitinin çıkış noktası sayılabilir. 1960'lı yıllarda ABD'de politik grupların görüşlerini duyurmak için bu yöntemi tercih etmesi, gençlerden oluşan sokak çetelerinin, kendi denetimleri altındaki alanları belirlemek için duvar yazılarını kullanmasına yol açtı. Ardından bağımsız bireyler graffitiyi geliştirdi. Sosyal içerikli iletiler dışında, bireysel seçimleri de yansıtmaya başlayan graffitiler giderek renklendi. 1970'lere gelinirken, bu görsel uygulama, şehir duvarlarından metro duvarlarına geçerken, New York'tan ABD'nin hemen hemen tümüne yayıldı. Graffiti uygulayıcıları, kendilerini *sokak ressamı* olarak tanımlarlarken, çoğu zaman maliyetleri kendi ceplerinden ya da sosyal çevrelerini oluşturan dernek, örgüt vb. topluluklardan karşılarlar. *"Graffiti"* adıyla müzik grupları, albümler vb. oluşumlar gerçekleşmiştir. İran gibi baskıcı yönetim altındaki ülkelerde bile görülen sanat; genellikle barış yanlısı, savaş karşıtı bir eğilim çizmektedir.

Günümüz graffitisi, hip hop kültürünün temel unsurlarından biri olmuş, kimliğini açıklamaktan çekinme-

yen, bu konuda yasal dernekler, sinema filmleri , bilgisayar oyunları, web siteleri, grafik bilgisayar programları vb. oluşturanların temsilciliğinde, çeşitli iniş çıkışlarla varlığını sürdürmektedir.

Ülkemizde birçok kişi ve grup rap müzik icra etmekte; fakat aşılamayan birçok sorun rapçilerin başında bir bela olarak durmaktadır. Underground Türkçe Rap müziğin saygın isimlerinden Leşker Asakir bu konu hakkında şöyle diyor: *''Hiçbir rap müzik sanatçısı mesleği sorulduğunda "rapçiyim" diyemez. Çünkü bu sterotipin üzerinde onlarca olumsuz yafta vardır. Çünkü insanlar bunu duyduklarında rapçileri ya televizyonlara çıkan ''Yeteneksizlerden'' ya da zamanında yapılan diss savaşlarından dolayı kavgacı, başıboş adamlar sanırlar.''*

İşte burada da bahsedildiği gibi rapçilerin üzerindeki bu olumsuz tek tip görüntü, aşılması gereken en önemli problem... Yazımı Hiphop kültürü hakkında yazdığı birçok kitapla tanınan Teoman Karadeniz'in şu sözleriyle bitirmek istiyorum:

'HİPHOP UYUŞAN BEYİNLERİN DEĞİL,

DÜŞÜNEN BEYİNLERİN KÜLTÜRÜDÜR.'

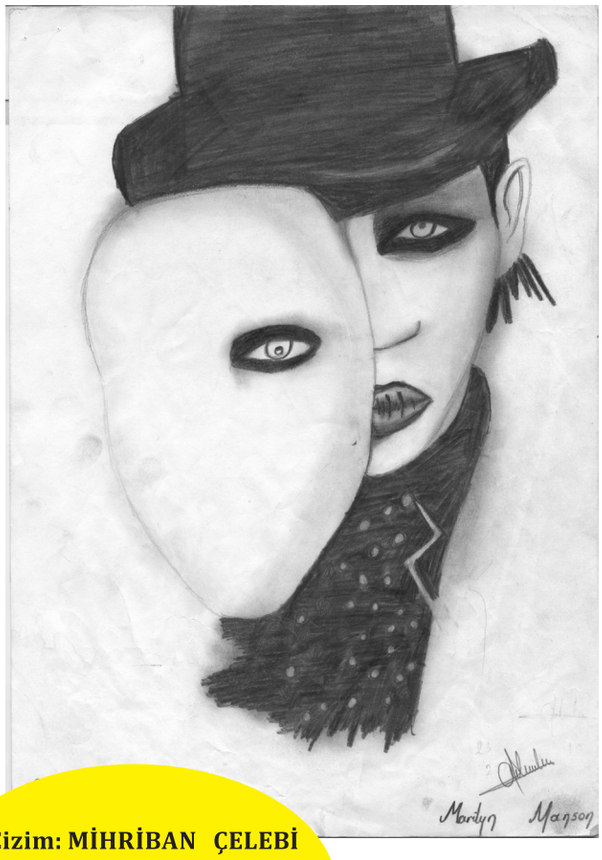

Çizim: MİHRİBAN ÇELEBİ

Foto: TALHA ŞAMİL ŞAKIR